

Op te bergen
in de band van
22 maart 2006

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid

gehouden op 15 maart 2006

INHOUD

Opening	3
Mededelingen	4
Vaststelling agenda	4
Verslag vorige vergadering	4
Ingekomen stukken	5
Rondvraag	5
IPO-aangelegenheden	6
Zuiderzeelijn	6
Verdubbeling N33 en Inventarisatierapport IIRR	10
Verslag vergadering Stuurgroep Regio Groningen-Assen 2030	14
Eerste wijzigingstranche Provinciale omgevingsverordening Drenthe	14
Permanente bewoning bungalowpark Schoonhoven	14
Regeling "Ruimte voor Ruimte"	22
Weigering van verklaring van geen bezwaar door GS	24
Cultuurhistorisch landschapsbeheer	25
Sluiting	36
Bijlage	

STATENCOMMISSIE OMGEVINGSBELEID

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid, gehouden op 15 maart 2006 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

A. Lanting (VVD, voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
mevrouw M.J. Berkman-de Haan (GroenLinks)
N.B. Bossina (VVD)
A. Haar (D66)
J. Haikens (VVD)
J. Heetebrij (ChristenUnie)
H.R. Hornstra (PvdA)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
B. Janssen (CDA)
C.D. de Jong (Fractie De Jong)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
E. Olij (PvdA)
A.G.H. Peters (CDA)
B. Popken (OPD)
J. Slagter (PvdA)
K.H. Smidt (VVD)
M.P. Turksma (PvdA)
mevrouw S. van de Vijver-Geitz (PvdA)
G. Wieringa (DrentsBelang)
Th. J. Wijbenga (CDA)

Voorts aanwezig:

mevrouw A. Haarsma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw A. Edelenbosch (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (VVD, gedeputeerde)
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)
mevrouw B.J. Wiarda (commissiegriffier)

Met kennisgeving afwezig:

M.J. Smit (D66)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

Mevrouw BERKMAN neemt afscheid als lid van de Statencommissie Omgevingsbeleid en krijgt van de voorzitter als dank voor haar inzet in deze commissie een bos bloemen overhandigd.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat mevrouw Stoel en de heer Smit zijn verhinderd. Hij deelt voorts mee dat er een verzoek tot een presentatie van het businessplan van het OV-bureau Groningen-Drenthe is binnengekomen en het voorstel is om dit te doen op 5 april 2006 om 16:30 uur, aangezien op 12 april 2006 het OV-bureau ook weer op de agenda van deze commissie staat.

De COMMISSIE stemt met dit voorstel in.

De VOORZITTER wijst erop dat op 10 mei 2006 's ochtends een werkbezoek staat gepland van deze commissie aan de nationale parken Drents-Friese Wold en Dwingelerveld op uitnodiging van de secretariaten van die parken. Dit werkbezoek staat gepland naar aanleiding van de aandacht die er in de media is besteed aan het bos- en natuurbeleid. Hij stelt voor om dit werkbezoek samen met de Friese Statencommissie Land, Lucht en Water te doen.

De COMMISSIE stemt hiermee in.

3. Vaststelling van de agenda

De heer SLAGTER wijst erop dat er in het verleden is besloten om de mogelijkheid te bieden de agenda van deze commissie te vullen met zaken die op de lijst van ingekomen stukken staan. Het is het democratisch recht van iedere partij om langs die weg stukken op de agenda van deze commissie te zetten. In de uitwerking hiervan constateert hij dat dit echter een soort van purgeerkanaal wordt waardoor allerlei zaken op de agenda komen die soms al eerder zijn behandeld en besproken en die dus weer opnieuw worden besproken. Nu kan op dit moment worden voorgesteld om een aantal punten van de agenda af te halen, maar als daar insprekers of belangstellenden voor gekomen zijn, dan is het moeilijk om die punten van de agenda af te halen. Zijn fractie zal over een aantal punten die op deze agenda staan, heel weinig zeggen.

De heer PETERS sluit zich aan bij de woorden van de heer Slagter. Over een aantal punten die op de agenda staan, zal de CDA-fractie zich dan ook niet of nauwelijks laten horen.

De heren SMIDT, BAAS en LANGENKAMP sluiten zich hierbij aan.

Met inachtneming van bovenstaande opmerking wordt de agenda conform ontwerp goedgekeurd en vastgesteld.

4. Verslag vergadering 25 januari 2006 en lijst van toezeggingen

Het verslag wordt conform ontwerp goedgekeurd en vastgesteld.

De heer PETERS valt het op dat er op de lijst veel toezeggingen van begin vorig jaar staan die nog niet zijn ingevuld. Op welke termijn worden die afgehandeld?

De VOORZITTER constateert dat toezeggingen 4, 5, 6 en 12 zijn afgehandeld. Toezeggingen 2, 3 en 11 blijven dan staan. Hij stelt voor om iedere keer na behandeling van het verslag de lijst van toezeggingen apart langs te gaan om te kijken of de gestelde vragen zijn beantwoord.

De COMMISSIE stemt hiermee in.

Mevrouw EDELENBOSCH wijst erop dat toezegging 1 is afgevoerd en bij toezegging 11 heeft zij een opmerking. Spreker is daar in opdracht van de staten mee bezig en zolang de provincie nog in gesprek is, zal worden geprobeerd een oplossing te bedenken. De toezegging blijft dus nog even lopen, maar zij houdt de commissie van de voortgang op de hoogte.

5. Ingekomen stukken

De heer KUIPER wil ingekomen stuk B2, de brief van mevrouw M.G. van Veen van 8 februari 2006 over het voornemen van de gemeente Aa en Hunze voor woningbouw in Annen buiten de grenzen van POP II, als agendapunt opvoeren voor de volgende commissievergadering.

Mevrouw KLIP merkt op het college een brief heeft gezonden naar het Gewerbeaufsichtsamt Oldenburg. Inmiddels heeft de provincie via de firma BBE te horen gekregen dat het niet mogelijk is om de Best Available Technics (BAT) Reference Documents(BREF)-normen van de twee laatste stoffen op te nemen in de vergunning. Het schijnt dat er op het hoogste niveau in Niedersachsen over gesproken is. Spreekster schat in dat er ook een politiek argument aan de orde is, namelijk het feit dat de Duitse overheid bang is dat dan ook anderen dit als een soort precedent gaan zien voor andere afvalverbrandingsinstallaties (AVI's) in Duitsland. Het college bevindt zich dan ook in de fase van Tom Poes die een list moet verzinnen. Het college stelt zich nu voor om in de richting van de firma BBE het initiatief te nemen en een letter of intent op te stellen, zodat er op basis daarvan wordt vastgesteld dat voor die laatste twee normen, te weten die voor nitraat en koolmonoxide, voldaan wordt aan de provinciale wensen. Het college houdt hierbij de vinger aan de pols.

6. Rondvraag

De heer HORNSTRA weet dat Steenwijk in een andere provincie ligt, maar deze gemeente heeft wel uitbreidingsplannen in het beekdal Vledder Aa/Steenwijker Aa. In dat gebied is ook een robuuste verbindingzone gepland en dat is in het POP II zo neergelegd. In hoeverre is dit strijdig met elkaar? Hij heeft het idee dat de mal- en contramal nogal in het gedrang komt. Wat heeft het college daarover te zeggen?

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat deze ontwikkeling niet nieuw is en dat dit al een tijdje loopt. Toen zij hiervan op de hoogte raakte, is zij met de gemeente Steenwijkerland en de provincie Overijssel in gesprek geweest en de conclusie dat de plannen strijdig zouden kunnen zijn met het POP onder-schrijft zij. Dat is niet zozeer vanwege de nieuwe uitbreiding bij de geplande route van de robuuste verbinding dwars door Steenwijk heen, maar dat is op zich al wel erg moeilijk. Ook het waterschap was er niet echt verrukt van, maar inmiddels is er wel een nieuwe watertoets gemaakt en die wordt verwerkt in de uitvoering van de woningbouw in die wijk die daar gepland is. Er zijn meerdere activiteiten. Dit is een robuuste verbindingzone, waarvan het college heeft gezegd dat deze in grote lijnen op de kaart staat. Het Rijk heeft daar de hectares en het geld voor gereserveerd. Naar aanleiding van de afspraken die in kader van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) dienen te worden gemaakt, is besloten om dit gewoon in de onderhandelingen te laten meenemen. Nu is afgesproken dat in het kader van de ontwikkelingen in Steenwijk de provincie Overijssel het initiatief neemt. De provincie Overijssel heeft opdracht gegeven aan de Dienst Landelijk Gebied (DLG)-Oost om voor dat deel een nieuwe tracéstudie te maken, die voor het einde van het jaar klaar moet zijn. Op dat moment kan spreekster de staten concreter vertellen hoe dat moet gaan lopen. Het zou bijvoorbeeld een nieuw tracé kunnen zijn, maar het tracé zou ook een ander karakter kunnen krijgen. Op het moment dat daar duidelijkheid over is, zal het college in gesprek met het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) moeten gaan, want de provincie heeft de opdracht om gewoon een robuuste verbinding in het model "natte as" te leggen. Er is weliswaar heel goed een groene verbinding te leggen via alle bossen en groen wat er aanwezig is, maar dat is een verbindingzone die niet echt nat is, terwijl het juist de bedoeling was om de natte struc-

turen van Overijssel en Drenthe te verbinden met het gebied van de Weerribben en dergelijke. Zij houdt de commissie op de hoogte wanneer het tracéstudietraject in Overijssel klaar is.

De heer LANGENKAMP heeft een vraag naar aanleiding van de eventuele aanleg van een spoorlijn door het Reestdal in het kader van de aanleg van de Hanzelijn in allerlei mogelijke varianten. Tien jaar geleden was eigenlijk iedereen tegen die spoorlijn en het lijkt spreker goed wanneer de staten zich er op korte termijn voor uitspreken dat dit nog steeds het geval is, want hierdoor wordt allerlei mogelijke onrust weggenomen. Is het college en andere partijen bereid om die uitspraken nu al te doen?

De heer SWIERSTRA wijst erop dat hierover nog maar kort geleden in de commissie is gesproken. Vlak voor de Kerst is hier ook publiciteit over geweest en is daar in deze commissie aandacht voor geweest. Spreker heeft toen een heel helder signaal afgegeven.

De heer LANGENKAMP vond dat de heer Swierstra de boot toen twee koersen liet varen. Hij wil veel duidelijker het antwoord dat die spoorlijn het allerlaatste is waar het college aan denkt.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat het inderdaad het allerlaatste is waar het college aan denkt.

7. IPO-aangelegenheden

Er zijn geen opmerkingen of vragen naar aanleiding van IPO-aangelegenheden.

8. Brief van 22 december 2006, kenmerk 51/5.14/2005011983, inzake Zuiderzeelijn

Mevrouw HUISMAN heeft in februari verzocht om deze stukken op de agenda van deze vergadering te zetten, maar inmiddels is zij wel enigszins door de tijd ingehaald. Als het goed is ligt er over tweeënhalve week een structuurvisie, dus is het niet haar bedoeling om een uitgebreide discussie te houden over de voorliggende stukken. Zij houdt haar kruid dan ook liever droog totdat die structuurvisie er ligt. Toch heeft zij een aantal vragen aan het college. In een van de stukken gaat het over de probleemanalyse en daarin is het kabinet afgestapt van de oorspronkelijke voornemens. Er dient nu voor het Noorden breder te worden gekeken dan alleen maar naar de bereikbaarheid. Wat vindt het college daarvan? Hoe kijkt het college aan tegen de plannen om de opgaven voor het Noorden en de noordvleugels gescheiden aan te pakken? Wat levert dat voor het Noorden op? Heeft het college enig idee of de reactie van de Stuurgroep Zuiderzeelijn wordt meegenomen in de structuurvisie? In de Volkskrant stond vanmorgen een stuk over toekomstgericht beleid, vooral voor wat de toekomstige krimp betreft. Daarin stond dat voor een anders functionerende arbeidsmarkt in de toekomst de mobiliteit van groot belang is en dat de regio's straks moeten concurreren. Zij ondersteunt de zinsnede in de reactie van de Stuurgroep Zuiderzeelijn dat in de probleemanalyse eigenlijk weer niet naar de toekomst wordt gekeken. Is er recent nog overleg geweest tussen de noordelijke provincies en het kabinet over de Zuiderzeelijn?

De heer PETERS deelt de opvatting van de PvdA dat op dit moment een uitgebreide discussie onwenselijk is. In de huidige fase van de ontwikkeling lijkt het hem niet zinvol om hierover te discussiëren, maar hij is wel nieuwsgierig naar de opvattingen van PvdA en VVD, namelijk of hun opvattingen anders zijn dan die van kamerleden van beide partijen. Deze heeft spreker namelijk hele duidelijke uitspraken horen doen over de Zuiderzeelijn.

De heer BOSSINA weet niet welke uitspraken de heer Peters heeft gehoord. De regie van de structuurvisie is van dit landsdeel naar Den Haag verschoven. Het kabinet maakt in april een voorlopige keuze ten aanzien van de structuurvisie bekend en het is verstandig om zaken in de juiste volgorde af te handelen. Hij wacht dan ook af waar het kabinet mee komt en zal daarop reageren.

De heer PETERS heeft de heer Hofstra en mevrouw Dijkma heel duidelijk horen zeggen dat wat hen betreft die Zuiderzeelijn niet nodig is.

De heer BOSSINA heeft er vorige week nog met de heer Hofstra over gesproken en die uitte zich in iets andere bewoordingen.

De heer PETERS antwoordt dat de heer Hofstra dan kennelijk van mening is veranderd.

De heer DE JONG heeft in het verleden al aangegeven blij te zijn dat de centrale regie over deze discussie bij de rijksoverheid ligt. Er wordt immers over landelijk geld gepraat. Wat verder opvalt aan dit verhaal is dat de leesbaarheid begint toe te nemen en dat de besluitruik waarin het Noorden zich bevindt aan het afnemen is. De discussie over nut en noodzaak wordt helder uiteengezet en aan de staten voorgelegd. Hij is benieuwd hoe de discussie verder zal verlopen en is content met de huidige ontwikkelingen.

De heer POPKEN constateert dat de provincie eerst een worst is voorgehouden door het Rijk en nu trekt deze zich al weer terug. Mobiliteit en communicatie met het Noorden is natuurlijk erg belangrijk. Aanvankelijk zouden de Duitse deelstaten ook van belang kunnen zijn als het gaat om de aanleg van deze verbindingen, maar dat is op een gegeven moment weer afgeblazen. Recent is de handschoen toch weer opgepakt om de verbinding te realiseren. Hij is erg nieuwsgierig of in dit verband vanuit het Noorden die contacten weer zijn opgepakt, aangezien de signalen vanuit Duitsland duidelijk aanwezig zijn.

De heer KUIPER merkt op dat er in het algemeen bestuur van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) ook even is stilgestaan bij dit onderwerp. Hij kreeg van de heer Alders te horen dat er toch nog een bredere discussie zal plaatsvinden over dit dossier, waarbij het niet alleen om infrastructuurele projecten gaat maar ook om een economische stimulans van het Noorden. Als dat gebeurt, dan zal het breder worden getrokken en dat betekent dat zaken als duurzaamheid en energiegebruik, indachtig de provinciale energienota, breder worden bekeken. De heer Alders is erg enthousiast over die wat bredere aanpak, maar hij wilde op de vraag of dat de nieuwe lijn zou zijn, niet expliciet ja zeggen. Vindt de gedeputeerde het ook een interessante gedachte om op die manier naar het Noorden te kijken als het gaat om die € 2,73 miljard?

De heer WIERINGA vraagt aandacht voor het rapport over de Zuiderzeelijn "De kansen in kaart. Gebiedsvisie Groningen-Friesland-Drenthe-Flevoland" van 23 november 2005. Op pagina 17 wordt gesproken over het Europees perspectief in de noordelijke ontwikkelingsas ten opzichte van Amsterdam-Groningen. De potentie van een noordelijke ontwikkelingsas Randstad-Groningen-Bremen-Hamburg en verder neemt toe door de gefaseerde uitbouw van de infrastructuur van de noordelijke route. Hier wordt duidelijk gesproken over autosnelwegen, terwijl in Nederland steeds wordt gesproken over een trein, terwijl het in Duitsland gaat over een kustenautobaan, de A22 langs Willemshaven. Het is goed om daar als provincie op in te zetten. Als het geld voor de magneetzweefbaan (MZB) wordt ingezet voor die autosnelweg, dan wordt er veel beter en efficiënter gewerkt.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat mevrouw Huisman terecht heeft aangegeven dat op dit moment een uitvoerige discussie niet echt zinvol is, aangezien op dit moment een proces gaande is waarin het kabinet over enkele weken een voortgangsbepissing hoopt te nemen. Dat betekent dat de afgelopen maanden onder regie van het Rijk erg veel werk is verzet en de provincie is daar lang niet altijd blij mee, omdat datgene wat wordt geleverd niet altijd in het belang is van de noordelijke sociaal-economische ontwikkeling. Het zijn echter allemaal bouwstenen die niet allemaal onverdeeld zullen leiden tot verbetering van de situatie in Noord-Nederland en van zaken die niet in het Noorden spelen. Over twee weken zal het kabinet een besluit moeten nemen en de afgelopen maanden is daar al heel veel werk voor verricht en dat gebeurt nog steeds. Dat gebeurt in de begeleiding van de vele onderzoeksinstituten die

rapporten of analyses maken en dat gebeurt in contacten met de ambtelijk vertegenwoordigers van ministeries, waar frequent overleg mee plaatsvindt op zowel operationeel vlak als op het niveau van het directoraat-generaal van het desbetreffende ministerie. Tevens zijn er diverse contacten met de betreffende ministers en komende donderdag is er weer een officieel bestuurlijk overleg, dus zo gaat dat door. De probleemanalyse gaat over meer dan uitsluitend bereikbaarheid en op zichzelf is dat volstrekt terecht en bepaald niet nieuw. Spreker heeft de Zuiderzeelijn nooit gezien als een infrastructureel project op zichzelf maar als een onderdeel van de sociaal-economische ontwikkeling van Noord Nederland. Het is één van de dragende projecten in het rapport van de commissie Langman. Dat rapport was nu juist bedoeld voor die bredere ontwikkeling met alles erop en eraan. Belangrijke analyse in alle rapporten die hebben bijgedragen aan de standpunten van deze provincie is geweest dat bereikbaarheid in verschillende vormen een belangrijk onderdeel is en een randvoorwaarde blijft voor sociaal-economische ontwikkeling. Of het nu gaat om water, wegen of spoorwegen, weginfrastructuur of informatie- en communicatietechnologie(ICT)-infrastructuur, al die zaken zijn in hun samenhang buitengewoon belangrijk. Dat is in Den Haag ook ontdekt, maar wat daar niet was ontdekt is dat daar al vele rapporten met vele analyses aan ten grondslag lagen. Dat wordt nu op dit moment op basis van de voorschriften van de Commissie TCI (het rapport Duijvestein) breed overgedaan. Het wordt ook breder getrokken dan de oorspronkelijke opzet rondom de Zuiderzeelijn, waarbij oorspronkelijk werd gezegd dat als de maatschappelijke kosten-batenanalyse er moet komen, deze een volledige afweging moet bevatten van niet alleen de Zuiderzeelijn als magneetzwefbaan (MZB) en de hogesnelheidslijn (HSL), maar tevens de Hanzelijn, de Hanzelijn+ en de IC-variant. Dat betekende al een verbreding voor wat betreft de uitwerking van het een en ander. Daaraan is nu een aantal aspecten toegevoegd, namelijk wat de zogenaamde superbus eventueel kan betekenen en wat een transitiepakket kan betekenen. Dat laatste pakket is een pakket waarbij zonder al die bereikbaarheidsmaatregelen met andersoortige activiteiten de sociaal-economische kloof van Noord-Nederland met de rest van de wereld helpt te dichten. Arbeidsmarktontwikkeling en economische ontwikkeling zijn gebaat bij een goede bereikbaarheid. Dat sluit ook goed aan bij een rapport van BAW over de ontwikkeling van de noordelijke ontwikkelingsas. In dat rapport wordt vanuit Europees perspectief gekeken naar de aansluiting van de economische kerngebieden in Europa op elkaar en naar de lage positionering van Nederland daarin als het gaat om de Randstad en Noord-Nederland. Daarbij zijn, naast heel veel andere maatregelen, de bereikbaarheidsmaatregelen van zeer groot belang. Het college doet er dus alles aan om datgene wat in Den Haag bijdraagt aan een voortgangsbepaling van het Rijk, zoveel mogelijk te ondersteunen met dit soort visies en dit zo breed mogelijk op te pakken. Het college probeert om al die integrale bereikbaarheidsmaatregelen een plek te geven in datgene wat het kabinet straks doet besluiten om met één of enkele varianten voort te gaan. Dat laatste zal medio april het geval zijn wanneer een voortgangsbepaling zal worden genomen en dan komen expliciet de vragen aan de orde wat hier in dit huis de effecten en uitdagingen zijn bij een mogelijk gekozen uitkomst. Daarbij komt andermaal de discussie aan de orde of dit nieuwe doorsnijdingen zal betekenen en zo ja, hoe de provincie daar dan tegenaan kijkt. Dat is de volgorde waarin die zaken aan de orde komen. Is de provincie een worst voorgehouden? Neen, dat is niet het geval, want er is gewoon een afspraak met het kabinet dat er een snelle verbinding van Noord-Nederland met de Randstad komt en daarvoor is een bedrag van € 2,7 miljard beschikbaar, maar alleen is nog niet duidelijk hoe dit bedrag zal worden besteed. De koppeling met de noordvleugel van de Randstad is voor een deel weer losgelaten en dat is in die zin niet onlogisch omdat de problematiek van de noordvleugel van de Randstad er een is met de nodige dynamiek en het volledig vermengen van die discussie leidt tot een nog veel complexer proces dan het op dit moment al is. Wel is nog steeds uitgangspunt dat wanneer een Zuiderzeelijn in welke variant dan ook maar wordt aangelegd, het van belang is dat er ook wordt gekeken naar een bepaald oplossend vermogen voor de problemen in de Randstad. Er moet immers voor worden gewaakt dat er geen dingen dubbel worden gedaan en dat zaken kostenefficiënt zullen worden gedaan.

De heer SLAGTER merkt op dat het hem als een nieuwe cesuur overkwam dat de ontkoppeling van de noordvleugel met het Noorden heeft plaatsgevonden. De noordvleugel werd gelabeld aan bereikbaarheid en de bovenkant werd gelabeld aan economische ontwikkeling. Als dat de insteek is, dan vraagt spreker zich af of er nu geen sprake is van een duidelijke kanteling in het proces.

De heer SWIERSTRA heeft al aangegeven dat het college niet altijd even geamuseerd is over de wijze waarop met sommige studies en visies wordt omgegaan en dat heeft heel veel te maken met dit soort methodologische kronkels. In een aantal gevallen wordt niet uitgegaan van dezelfde uitgangspunten en aannames en dat zijn allemaal zaken die het college probeert in te brengen. Er wordt wel degelijk rekening gehouden met datgene wat de Stuurgroep Zuiderzeelijn op dat punt op tafel legt, maar in welke mate dat de eindrapportage en einduitkomst beïnvloedt, kan spreker op dit moment nog niet zeggen, want tussen de regels door is ook te lezen dat er heel veel elementen in zitten die in wezen onderhandelingspunten zijn tussen visies, maar ook onderhandelingspunten zijn over waar het geld terecht komt. Het zal duidelijk zijn wat de inzet van het college daarbij is en het college krijgt steeds meer steun voor de visie dat de ontwikkeling van Noord-Nederland moet worden gezien in internationaal perspectief. Vaak wordt daarbij gedacht dat dit alleen maar zou kunnen op het moment dat er al een besluit is dat een eventuele spoorlijn ook direct wordt doorgetrokken naar Duitsland. Dat zou natuurlijk mooi zijn, maar dat is niet het geval. Kijkend vanuit het internationaal perspectief zijn er verschillende manieren waarop Noord-Nederland en de aanhechting van de Randstad, die in wezen perifeer ligt in Europa als wordt gekeken naar de overige Europese kerngebieden, kunnen worden aangehaakt bij de internationale Europese ontwikkeling. Vanuit dit perspectief redenerend zou er op termijn alles voor te zeggen zijn om ook doorkoppelingen van infrastructuur te krijgen. Op het gebied van de weginfrastructuur wordt dat al wel zeer royaal gedaan en daarmee blijft de provincie ook bezig. De andere zaken komen nog en daarover is frequent contact met de Duitsers. Op het hoogste niveau is er grote belangstelling voor het project waar de provincie momenteel mee bezig is en die de positionering van Noord-Nederland en Noord-Duitsland betreft. Het pleidooi van de provincie wordt dan ook ondersteund door het feit dat er ook in Duitsland op een aantal plekken weer fors wordt geïnvesteerd in de infrastructuur. In politieke zin draagt de provincie daaraan bij door te zorgen dat op plaatsen waar daarvoor aanleiding is, er politieke steun aan te geven ten behoeve van Noord-Nederland. Zo zijn er vele contacten met minister-president Wülf van Niedersachsen en anderen over dit verhaal. Die contacten zijn er ook rechtstreeks tussen de Duitse deelstaten en de Nederlandse regering.

De heer WIERINGA neemt graag aan dat er vele contacten zijn, maar op pagina's 17 en 18 staat dat er wordt gesproken over autosnelwegen, zoals de A22, de zogenaamde kustenautobaan en dan wordt er totaal niet gesproken over spoorwegen. Dat sluit dus niet op elkaar aan. Daar ligt de bottleneck en daarom moeten de noordelijke overheden proberen de bottleneck bij Groningen op te lossen door dat punt aan te pakken in plaats van door te gaan met iets wat niet aansluit op Duitsland.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat het veel te kort door de bocht is om aan te geven dat er geld is en dat er dus maar even een knelpunt bij Groningen moet worden opgelost, waarmee de hele sociaal-economische ontwikkeling van Noord-Nederland in Europees perspectief is gerealiseerd. Daar is geen sprake van en dat dient dan ook op een heel andere manier te worden bekeken.

De VOORZITTER concludeert dat binnenkort op landelijk niveau een reeks van beslissingen wordt genomen over deze problematiek. Van de heer Swierstra heeft hij begrepen dat de problematiek ook breder moet worden gezien en dat zaken beter op elkaar dienen aan te sluiten. Binnenkort zal daar weer een discussie over ontstaan, maar dan liggen er meer gegevens op tafel en dan kan daar zinvoller over worden gediscussieerd.

De heer PETERS heeft gevraagd of de PvdA-fractie afstand neemt van datgene wat mevrouw Dijkma in de Tweede Kamer heeft gezegd over de Zuiderzeelijn.

Mevrouw HUISMAN wacht gewoon op de stukken en zal dan bepalen hoe de PvdA-fractie daarover denkt. Daar zal het standpunt van de PvdA-fractie in de Tweede Kamer ook bij worden betrokken. De PvdA is voorts een pluriforme partij waar veel meningen kunnen heersen.

De heer SLAGTER antwoordt dat de PvdA-fractie haar standpunt ten aanzien van de Zuiderzeelijn handhaaft, los van wat de PvdA-fractie in de Tweede Kamer daarvan vindt.

9. Brief van 13 december 2005, kenmerk 50/5.18/2005011877, over Verdubbeling N33 en de brief van 14 december 2005, van projectgroep Infrastructuur in en Rondom Rolde (IIRR), over Inventarisatierapport IIRR

De heer DE KNEGT spreekt in namens de Milieufederatie Drenthe (zie bijlage) en biedt de notitie aan de voorzitter aan.

De heer JANSSEN vraagt of de commissie ook een begroting bij de notitie heeft gemaakt en kan de commissie dan ook aangeven waar de gelden dan vandaan moeten komen?

De heer DE KNEGT antwoordt dat het een idee is om planvorming te ontwikkelen en met aanvullende ideeën te komen. Hij neemt aan dat er meer subsidiefondsen in het gebied zijn die al beschikbaar zijn en die nu kunnen worden ingezet om die verbeteringen te realiseren. De commissie en de provincie kijken ook naar extra middelen om de aansluitingen bij de A28 en de A7 extra mooi vorm te geven. Hij stelt zich voor dat dit met de beschikbare, te genereren middelen gebeurt, samen met de investeringen die de gemeente wil doen en waar de gemeente die investeringen in wil steken.

De heer LANGENKAMP is verrast door deze notitie en wil deze de volgende commissievergadering agenderen.

De heer SLAGTER vindt dat dit nogal snel gaat. Als het tracé van de ontwikkeling van de N33 klaar is, zullen de staten kijken hoe daar op in wordt gestoken. Alles op zijn eigen tijd en plaats, zo vindt spreker.

De VOORZITTER stelt voor om de notitie te zijner tijd te bespreken, maar dan dient eerst het college hiermee aan de slag te gaan, zodat op het juiste moment deze notitie in de commissie ter sprake kan komen

De heer BOSSINA heeft gehoord dat de heer De Knegt was uitgenodigd door een aantal fracties om dit rapport op te stellen. Welke fracties waren dat?

De heer DE KNEGT merkt op dat vooral de PvdA contacten heeft gehad met spreker en de Milieufederatie en daar is dit ter sprake gekomen. Ook met andere fracties heeft de Milieuraad contact gehad, waaronder vooral GroenLinks. Toen Drents Belang dit punt op de agenda van deze commissie heeft gezet, achtte spreker de tijd rijp om hierop in te spreken.

De heer VAN DER PEET spreekt in namens de projectgroep IIRR. De projectgroep heeft samenwerking gezocht met allerlei partijen rondom Rolde, zoals Dorpsbelangen, bewonersgroepen, scholen, welzijn en nog wat instellingen. De projectgroep heeft verkeersknelpunten geïnventariseerd, maar ook knelpunten ten aanzien van bereikbaarheid en leefbaarheid. Het probleem is dat er teveel sluipverkeer door de gemeente Rolde gaat en dat verkeer moet eigenlijk over de N33. Een verdubbeling van de N33 is een voorwaarde om het probleem op te lossen, want dit probleem is al 25 jaar oud en het wordt alleen maar groter. Er moet dus meer gebeuren en daarom is samen met de gemeente het knelpuntenrapport gemaakt en nu is hij toe aan oplossingen. Natuurlijk blijft de gemeente Aa en Hunze hier een belangrijke rol in spelen, want deze zal de kar moeten trekken. Toch heeft hij een aantal punten waarop de provincie de gemeente zou moeten helpen. Ten eerste zou hij graag willen dat er meer gekeken wordt naar

provinciebrede bouwplannen rond de as Assen-Veendam en de infrastructuur rondom die bouwplannen. Er wordt wel telkens meer gebouwd, maar dat levert alleen maar een grotere bijdrage op aan de drukte in zijn dorp. Beleidsmatig, maar in de controle op de uitvoering hierop, zal veel meer aandacht hieraan moeten worden besteed. Het tweede punt is een praktisch punt, maar financieel een belangrijk aspect. Er is namelijk bij de afslag Rolde-Zuid een fietstunnel gepland en dat is enkel honderden meters verwijderd van een belangrijk knelpunt waar voetgangers en fietsers onder de N33 doorgaan. Het is vreemd dat er vlak naast een knelpunt een nieuwe tunnel wordt aangelegd terwijl de plek waar het andere knelpunt zich bevindt gewoon in gebruik blijft. Hij zou graag willen dat daar meer geïntegreerd naar gekeken wordt, zeker om kosten te kunnen besparen. Het belangrijkste punt is om als provincie de begeleidende rol op te pakken in zaken die tussen gemeenten spelen. Zo ziet hij dat op bestuurlijk vlak de samenwerking tussen de gemeenten Assen en Aa en Hunze soms slecht is. Een voorbeeld daarvan was het weren van het doorgaand vrachtverkeer door de gemeente Aa en Hunze, waarbij vrachtwagens moeten kunnen afslaan op een punt waar dat begint. Een mooi punt zou de ringweg in Assen kunnen zijn, waar dit door één bord kan worden opgelost. Assen werkt daar alleen niet aan mee en nu moeten allerlei capriolen worden uitgehaald om dat probleem op te lossen. Dat zijn typisch zaken waarin de provincie een belangrijke rol kan spelen. Het tweede punt betreft een verdere integrale uitvoering. In de gemeente Aa en Hunze is deze integrale uitvoering in het rapport van de projectgroep naar voregebracht en geaccepteerd als onderdeel van een mogelijke volgende stap in de oplossingen waarvoor de gemeenteraad kan kiezen. Dat betekent ook dat het integraler in de begrotingen komt. Ook heeft de projectgroep daar Duurzaam veilig voorgesteld, maar ook zaken als leefbaarheid en bereikbaarheid die hij zojuist al noemde. Te zien is dat er meer zaken nodig zijn. Dat betekent dat dit niet via de normale begroting kan worden geregeld, maar dat zaken dienen te worden gecombineerd, zoals een verandering van het centrum combineren met een wijziging van de infrastructuur of met zaken rondom werkgelegenheid, toerisme en bereikbaarheid. Die integrale aanpak zou vanuit bepaalde kanten subsidies en een win-win-situatie kunnen opleveren. Daar zoekt de projectgroep naar om de zaak te versnellen en daarin ziet hij graag een begeleidende rol van de provincie.

De heer PETERS vraagt of de heer Van der Peet kan ingaan op zijn verwachting dat woningbouw een knelpunt oplevert. Zo zou geplande woningbouw de problemen alleen maar groter maken. Op welke woningbouw doelt de heer Van der Peet?

De heer VAN DER PEET antwoordt dat hij daarbij op Rolde-Zuid duidt. Daar worden 300 woningen gebouwd, maar ook bij binnenkomst van Assen vanuit Rolde wordt een nieuwe wijk gebouwd en dat soort wijken genereert woon-werkverkeer. Er gaat nog altijd verkeer binnendoor en dat betekent al snel anderhalf tot twee verkeersbewegingen per huis, per dag. Het gaat er niet om de woningbouw op een andere plaats te realiseren, maar hij heeft gesuggereerd om de oplossing te vinden in de wijze waarop aan de infrastructuur gestalte wordt gegeven.

De heer BOSSINA heeft gelezen dat in het stuk staat dat dit stuk raadsbreed door de gemeenteraad wordt gesteund en dat de wethouder de opdracht heeft gekregen om daarmee aan de slag te gaan en nu proeft spreker dat de heer Van der Peet op de stoel van het gemeentebestuur gaat zitten door allerlei suggesties te doen die spreker via de gemeenten nog niet heeft gehoord. Vindt het gemeentebestuur die suggesties niet goed?

De heer VAN DER PEET geeft aan dat de heer Bossina een beetje gelijk heeft, in de zin dat spreker de gemeenten wil helpen. Zo gaat de invoering van het doorgaande vrachtverkeer erg moeizaam en de bemiddelende rol van de provincie daarbij zou echt een versnelling kunnen geven. Daar heeft hij al met het gemeentebestuur over gesproken, want een ambtenaar zit in de werkgroep en er is regelmatig contact over geweest met de wethouder. De projectgroep heeft geen problemen met Aa en Hunze, maar spreker wil de zaak alleen maar versnellen. De samenwerking tussen Assen en Aa en Hunze is ook moeizaam.

De heer WIERINGA wil voor de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van het gebied ervoor pleiten de N33 uit te voeren als autosnelweg en niet als autoweg. De N33 staat in de toptien van gevaarlijkste wegen in Nederland. Ten aanzien van het weggedeelte Assen-Gieten is al een complete rijbaan volledig uitgevoerd als autosnelweg. De andere rijbaan ligt als zandbaan al dertig jaar compleet klaar voor een autosnelweg. Daar hoeft alleen maar asfalt op gedraaid te worden en klaar is kees. Ten aanzien van de kunstwerken liggen negen viaducten klaar in dit weggedeelte als autosnelweg. Er moet er nog slechts één worden gebouwd en dan is dit ook compleet klaar. Bij de rotonde Gieten bij kilometerpaal 21,2 wordt de N33 in een verdiepte tunnelbak onder de N34 doorgelegd. Hier komt veel zand vrij, wat weer kan worden gebruikt voor het gedeelte Gieten-Bareveld. Dit is werk met werk maken.

Ten aanzien van de infrastructuur rondom Rolde merkt spreker op dat als de N33 als autosnelweg wordt uitgevoerd, de problemen ten aanzien van sluipverkeer in en rondom Rolde sneller worden opgelost doordat er een veiliger en sneller alternatief wordt geboden om van Assen naar Rolde te komen. Verder heeft de gemeente Aa en Hunze voor Rolde ook nog een compleet nieuwe woonwijk gepland aan de zuidkant van de N33, namelijk Rolde-Zuid. Bij Rolde-Zuid is bij de afslag van de N33 en bij de rotonde richting N33-Marwijksoord-Borger een erg gevaarlijke situatie gecreëerd voor het overstekend fietsverkeer. Nu is in het bestemmingsplan van de nieuwe wijk een fietstunnel zeer dichtbij het bestaande knelpunt gepland. Drents Belang wil graag horen waarom dit niet wordt gecombineerd. Wat is de reden dat er aan een druk gevaarlijk knooppunt niets gedaan wordt, terwijl vlak daarnaast een zeer dure oplossing wordt gerealiseerd?

De heer SLAGTER merkt op blij te zijn met de verdubbeling van de N33. Het rapport dat zojuist is gepresenteerd, heeft een zeer positieve insteek. De problematiek met betrekking tot Rolde is gemeentegebonden en de gemeente zal daar een oplossing voor moeten vinden. De punten die worden aangevoerd door de heer Van der Peet over samenwerking tussen gemeenten zijn wel belangrijk. De ontwikkeling van Assen en Rolde maken dat er tussen de gemeenten sprake is van een kwetsbare relatie. Bij de ontsluiting van de nieuwe wijk is spreker zelf aanwezig geweest. De provincie is daar zeer transparant over en over de ontsluiting van die wijk wordt heel grondig nagedacht, maar voor zover spreker kan nagaan heeft deze werkgroep hierover een heel goed gesprek met de provincie gehad. Spreker begrijpt dan ook niet waarom dit zo zwaar wordt ingestoken, want volgens spreker pakt de provincie dit accuraat en tijdig aan.

De heer SWIERSTRA geeft aan dat infrastructuur als katalysator werkt voor heel veel ontwikkelingen en discussie. Het staat ook buitengewoon dicht bij de mensen voor wie het uiteindelijk allemaal moet gebeuren. Het is inderdaad zo dat er heel veel rondom de N33 speelt, maar dat is al veel langer zo. Er wordt gesproken over sluipverkeer, verkeersveiligheid, ruimte en ruimtelijk-economische ontwikkelingen. Dat is ook al een aantal jaren de inzet die de provincie pleegt en dat betekent dat alle beslissingen die ten aanzien van verkeer en vervoer worden genomen, in samenhang met allerlei andere mogelijke ontwikkelingen worden genomen. Zo is dit ook als zodanig in het POP II opgenomen. Specifiek ten aanzien van Rolde gebeurt dit ook al een aantal jaren, want jaren geleden zijn er al rotondes en andere aansluitingen op de N33 aangelegd en dat was juist bedoeld om het sluipverkeer in onderling wegengebied te voorkomen, zowel voor wat betreft de leefbaarheid als de verkeersveiligheid. Om die reden is toen ook de verbinding tussen Assen en Rolde aan de gemeente overgedragen, om daarmee duidelijk te maken dat op dat soort wegen allerlei mogelijke aanvullende maatregelen kunnen worden getroffen die passen bij de functie van verblijfsgebied en die passen bij het karakter van een dorp. Met die ogen heeft het college zoveel mogelijk gekeken naar het bestemmingsplan wat er op dit moment ligt bij Rolde-Zuid. Betekent dat daarmee nu precies vaststaat wat er rond die N33 gaat gebeuren? De afgelopen maanden is er wel het een en ander gebeurd. Om te beginnen is de provincie erin geslaagd om financiering te krijgen voor een verdubbeling van de N33. Spreker heeft de indruk dat de heer Wieringa niet helemaal het verschil weet tussen dat wat nu in de plannen staat en een autosnelweg. Dat is namelijk een marginaal verschil en de problemen die de heer Wieringa opvoert worden allemaal in de variant die nu ter tafel ligt, opgelost. Niet alleen die problemen maar ook een aantal andere zullen gezamenlijk met de gemeente vorm worden gegeven. Op dit moment wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de plannen en

dat zal gebeuren met veel partners en partijen. Daarbij dienen ruimtelijk-economische ontwikkelingen en de belangen op dit vlak, evenals die van natuur, landschap en duurzaamheid een plek te krijgen. In die zin is het prima dat er ook vanuit het gebied zelf al wordt nagedacht. Het rapport dat nu op de agenda staat van de hand van IIRR geeft al een heel aardige inventarisatie van allerlei mogelijke aspecten die vooral op het vlak van de gemeentelijke verantwoordelijkheid liggen. Er is ook ambtelijk met de werkgroep gesproken en er is duidelijk gemaakt hoe het college hier tegenaan kijkt. De provincie speelt een regierol ten behoeve van alle aspecten die zijn aangegeven en dat heeft er toe geleid dat een aantal bereikbaarheidsconvenanten met gemeenten zijn getekend of worden gesloten, waarin juist die samenhang wordt weergegeven. Uiteindelijk is het wel zo dat een gemeente verantwoordelijk is voor de uitvoering van veel projecten, maar dit wordt in samenhang opgepakt en de komende jaren verder uitgewerkt. Daarbij wordt rekening gehouden met geluid, sluisverkeer, de aantakking van woonwijken en dergelijke. Dat zit allemaal in het verhaal en daar waar in een bestemmingsplan een fietstunnel zit, zal dit een integraal onderdeel worden op het moment dat de boel wordt aangelegd als gevolg van de volledige uitwerking van de N33. De provincie speelt ook een rol bij specifieke problemen tussen de gemeenten Aa en Hunze en Assen, maar sluisverkeer kan pas goed worden geweerd op het moment dat de alternatieven voorhanden zijn en het plaatsen van een hek op een weg waar geen alternatief is, levert geen oplossing. Het levert technisch gezien nog wel eens wat problemen op, maar spreker bespeurt in de contacten die hij in de afgelopen periode heeft opgebouwd met de gemeenten dat er geen weerstand is tegen gemeenschappelijke oplossingen. Provincie en gemeenten werken dus buitengewoon goed samen. Ook in het project van de N33 is er nauw samengewerkt met alle omliggende gemeenten, provincies en het Rijk om te komen tot een gezamenlijke aanpak en dat staat hem ook voor ogen bij een verdere uitwerking daarvan. Niet alleen gemeenten, maar ook particuliere organisaties, Rijkswaterstaat, de terreinbeherende instanties en het waterschap krijgen allemaal een uitwerking in de projectplannen die alle noodzakelijk zijn. Het is echter wel een kwestie van nog even geduld oefenen, want het is te kort door de bocht om te zeggen van dat er maar even wat asfalt op die strook moet worden gestort voordat het klaar is.

TWEEDE TERMIJN

De heer WIERINGA wijst erop dat het stuk Gieten-Assen klaar ligt als autosnelweg. Dat stuk van de weg is al in gebruik. De andere helft is ook al zo goed als klaar en er moet alleen nog één viaduct op de oude weg Rolde-Gieten in. Er hoeft dus weinig extra voor te gebeuren om er een autosnelweg van te maken. Dit kan een goed alternatief bieden voor de mensen met een probleem in Rolde. Dat wil spreker benadrukken.

De heer SWIERSTRA snapt niet dat al die overheden en het Rijk in de loop der jaren niet hebben begrepen wat de heer Wieringa nu naar voren brengt.

De heer WIERINGA is het onduidelijk dat mensen kennelijk niet vanuit de praktijk denken. Er moet een goed alternatief worden geboden, want anders blijft het sluisverkeer in dat gebied bestaan.

De heer LANGENKAMP merkt op dat de laatste zin van de brief die is geschreven inhoudt dat samen met de uitwerking van het akkoord het college begin 2006 met de commissie een voorstel over de financiering van de Drentse bijdrage zal bespreken. Nu hoort spreker de gedeputeerde zeggen dat dit nog even kan duren. Vindt die toelichting nog wel vóór de begrotingsvergadering plaats?

De heer SWIERSTRA antwoordt dat de commissie nu al een stukje informatie heeft gekregen. Duidelijk is wat er is aangeboden en waarmee nu wordt gewerkt. De definitieve uitwerking van de Drentse bijdrage stond op begin 2006 en de Voorjaarsnota valt daarmee samen. Het is de bedoeling om daar al een nadere voorzet op te nemen, maar de definitieve bijdrage kan veel langer duren, want die is erg afhankelijk van de verdere uitwerking van alle mogelijke onderdelen in dat plan. Het zal allemaal liggen binnen de bandbreedte waartoe op korte termijn een besluit kan worden genomen.

De VOORZITTER merkt op dat datgene wat insprekers naar voren hebben gebracht zeer op prijs wordt gesteld en het college zal daar ook zeker iets mee doen. Veel van wat nu is besproken ligt echter op het bordje van gemeenten, maar een rol als katalysator is voor de provincie zeker weggelegd.

10. Verslag vergadering Stuurgroep Regio Groningen-Assen 2030 van 21 oktober 2005

De heer WIERINGA merkt ten aanzien van dit verslag op dat hij heeft gelezen dat op verzoek van het Rijk een pilot woonzorg wordt opgezet. De totale kosten van deze pilot, namelijk € 328.000,-- zijn naar zijn mening erg hoog. Tevens worden extra structuren opgezet naast de reeds bestaande klankbordgroep. Ondanks dat dit op verzoek van het Rijk wordt uitgevoerd, wenst spreker niet mee te betalen aan dit veel te dure project. Naar zijn mening spreken de ambtenaren in het verslag wel erg gemakkelijk over de financiering door de provincie en de verschillende gemeenten. Graag hoort hij van de commissieleden hoe hiermee moet worden omgegaan, nu het Rijk niet wil betalen. Wil de commissie nog wel extra structuren opzetten in de regio Groningen-Assen?

De heer BOSSINA wil besturen op hoofdlijnen en daar wil hij het bij laten.

De heer SWIERSTRA sluit zich aan bij de heer Bossina. De stuurgroep en de verantwoordelijk portefeuillehouder Haarsma zijn erg bezig om te zorgen dat het wonen in de regiovisie de plek krijgt die past bij de ambitie van het nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen en daar horen woonzorgcombinaties en pilotprojecten zeker bij. Dat kost nu eenmaal een paar centen.

TWEEDE TERMIJN

De heer WIERINGA merkt op dat de burger die paar centen wel op moet hoesten. Als het Rijk met voorstellen komt en dit wordt opgezet met het idee dat het Rijk eraan meebetaalt en vervolgens trekt het Rijk haar bijdrage weer in, dan is de vraag of de provincie dat dan moet doen. Hij vindt dat daar anders mee moet worden omgegaan.

De heer SWIERSTRA merkt op dat na zorgvuldige afweging door de bestuurlijke partners in de regio is vastgesteld dat dit een verantwoordelijkheid is waarvan het goed is dat die partners deze zelf nemen. Deze pilotprojecten worden gedaan in het belang van de belasting betalende burgers die daar over een paar jaar in goede woonzorgcombinaties willen wonen. Daarom is het nodig om zo nu en dan bestuurlijk een knoop door te hakken.

11. Statenstuk 2005-219; Eerste wijzigingstranche Provinciale omgevingsverordening Drenthe en de hierop betrekking hebbende brief van 11 januari 2005, kenmerk 2/5.6/2006000198, Afwijkingsbevoegdheid Provinciaal omgevingsplan

De VOORZITTER stelt vast dat niemand hierover het woord over wenst te voeren. Hij stelt voor om dit stuk als A-stuk te behandelen in de vergadering van provinciale staten.

De COMMISSIE stemt hiermee in.

12. Brief van 9 november 2005, kenmerk 2005011016, van de coöperatieve vereniging van eigenaren van bungalowpark Schoonhoven te Hollandscheveld over permanente bewoning

De heer EEFTING spreekt in namens de Vereniging van Eigenaren van Bungalowpark Schoonhoven te Hollandscheveld (zie bijlage).

De heer SLAGTER is benieuwd naar wat een objectgebonden beschikking is, want dat begrip kent hij niet.

De heer EEFTING antwoordt dat dit een woord is wat hij zelf heeft bedacht, maar hij heeft daar wel een verklaring voor. De gemeente Hogeveen is bereid een persoonsgebonden beschikking af te geven, wat betekent dat spreker in een bungalow kan blijven wonen maar op het moment dat hij die bungalow verkoopt, de volgende bewoner de bungalow uitsluitend recreatief kan gebruiken. Een objectgebonden beschikking bestaat hierin dat de bungalow gewoon permanent bewoond mag worden, ongeacht wie de bewoner of eigenaar is. Dat heeft dus niet als gevolg dat Schoonhoven een woonwijk wordt, maar het blijft zoals het blijft met een vereniging van eigenaren, eigen onderhoud en permanente bewoning.

De heer PETERS merkt op dat de heer Eefting is begonnen te zeggen dat een aantal statenleden op bezoek is geweest en heeft aangegeven open te staan voor legalisering van permanente bewoning. Wie zijn dat? De heer Eefting heeft tevens gesproken over het verschuilen van statenleden achter het POP. Is het niet zo dat inwoners van Drenthe en burgers in het algemeen rechten kunnen ontlenen aan bestaand beleid, maar daardoor ook weten aan welke regels zij zich moeten houden? Dat kan de heer Eefting toch niet zomaar een papieren tijger noemen? Dat is gewoon regelgeving die gezamenlijk is vastgesteld.

De heer EEFTING antwoordt dat de regelgeving duidelijk is. Met de papieren tijger duidt spreker op de persoonsgebonden beschikking. Welk orgaan moet dat dan allemaal gaan controleren? De gemeente Hogeveen geeft al aan dat zij aan handhaving van die papieren tijger geen geld wil uitgeven en er ook geen zin in heeft te controleren wie er hoe lang mag wonen en onder welke voorwaarden.

De heer BAAS vraagt of de eigenaren zich bij aankoop van de bungalow ervan bewust waren dat zij een zeker risico namen dat zij iets deden wat niet legaal is, terwijl het nog maar de vraag was of het ooit gelegaliseerd zou worden.

De heer EEFTING antwoordt dat iedereen die hier ging wonen zich daarvan bewust was, maar makelaars en de gemeente Hogeveen lieten duidelijk naar voren komen dat iedereen er lekker kon gaan wonen en dat het nog jaren goed zou gaan. Die situatie was niet veranderd als minister Dekker niet met haar notitie was gekomen met het verzoek om daar duidelijkheid in te brengen.

De heer SLAGTER wijst erop dat de bewoners duidelijk wisten hoe de situatie was. Concrete vraag was om duidelijkheid te krijgen van de provincie. Hij heeft niet gemerkt dat bewoners niet wisten dat permanente bewoning niet legaal was.

De heer EEFTING geeft dat ook toe.

De heer SMIDT vraagt of er in dat gebied op dat moment dan alternatieven waren om te gaan wonen. Was er in het gebied waar de heer Eefting nu woont voldoende aanbod van starterswoningen?

De heer EEFTING antwoordt ontkennend.

De heer TAKENS spreekt in namens de bewoners van recreatiepark Nuilerveld (zie bijlage).

De heer WIJBENGA vraagt of de heer Takens met het fenomeen parkgebonden beschikking bedoelt dat het bestemmingsplan gewijzigd dient te worden.

De heer TAKENS antwoordt bevestigend. Het gaat om het legaliseren van de huidige situatie, waarin al 25 jaar lang sprake is van gedogen.

Mevrouw KAAL vraagt of de huizen op het Nuilerveld aan het bouwbesluit voldoen.

De heer TAKENS antwoordt dat nu 80 m² bebouwd mag worden met een maximale goothoogte en maximale hoogte van gebouwen. Het is niet de bedoeling van de bewoners om er grote villa's neer te zetten. Bewoners zijn tevreden met wat zij nu mogen neerzetten.

Mevrouw KAAL merkt op dat minister Dekker heeft gezegd dat de persoonsgebonden beschikking alleen geldt voor recreatiewoningen die voldoen aan het bouwbesluit. Zij vraagt of de woningen daar ook aan voldoen.

De heer TAKENS merkt op dat nu een persoonsgebonden beschikking is afgegeven, dus neemt hij aan dat de huizen daaraan voldoen.

De heer SLAGTER vraagt of Nuilerveld in de ecologische hoofdstructuur (EHS) ligt. Bij Schoonhoven is de ligging in de EHS de complicerende factor. Hij kan zich anders niet voorstellen waarin de gemeente Hoogeveen een belemmering heeft gevonden om zelf een bestemmingsplanwijziging in te dienen.

De heer TAKENS antwoordt dat Nuilerveld voor een heel klein gedeelte in de EHS ligt.

De heer WIERINGA constateert dat bungalowpark Schoonhoven al meer dan 30 jaar wordt gebruikt voor permanente bewoning door jonge gezinnen en gepensioneerden. Van verhuur voor de recreatiesector is niet veel terechtgekomen. Tegen deze permanente bewoning is nooit handhavend opgetreden en vooral jonge gezinnen hebben de woning gekocht met een hypotheek op de functie van woonbestemming in plaats van een recreatieve bestemming. In de Nota Ruimte worden meer mogelijkheden gegeven om te wonen in het landelijke gebied, dus daar liggen kansen. Die kansen moeten worden benut. De gemeente Hoogeveen geeft in haar brief van 23 februari 2006 aan de provincie Drenthe aan mee te willen werken aan een bestemmingsplanwijziging. De bewoners zullen zelf de kosten moeten ophoesten voor deze procedure, die al gauw een bedrag van € 30.000,-- beloopt. De gemeente Hoogeveen wil geen valse verwachtingen wekken naar de bewoners, maar vraagt aan de provincie of deze constructief mee wil werken aan bestemmingsplanwijziging om de permanente bewoning van bungalowpark Schoonhoven te legaliseren. Hij vraagt de commissieleden zich hiervoor uit te spreken.

De heer PETERS merkt op dat de heer Wieringa dit op de agenda zet en nu komen er heel veel belanghebbenden op de publieke tribune. Het gaat hier om woongebieden in de EHS en het is rijksbeleid dat bestemmingsplannen niet eens mogen worden gewijzigd. De heer Wieringa heeft het over kansen, maar welke kansen zijn er nu aanwezig? De heer Wieringa houdt de belanghebbenden een worst voor die er niet blijkt te zijn.

De heer WIERINGA wil hier realistisch naar kijken. De provincie heeft de mogelijkheid om de EHS eventueel te verleggen, als de provincie daaraan wil meewerken. Er is een brief van de provincie naar de bewoners toegegaan, waarin de bal weer bij de gemeente wordt neergelegd. De gemeente heeft duidelijk gezegd dat er geen valse verwachtingen gewekt mogen worden. Het is aan de provincie om te kijken of meegewerkt kan worden aan bestemmingsplanwijziging.

De heer PETERS vraagt hoe de provincie nu moet kunnen handelen zoals de heer Wieringa wenst.

De heer WIERINGA antwoordt dat dit kan door simpelweg de EHS te verleggen. Daar zit de provincie niet aan vast.

De heer LANGENKAMP vraagt of de EHS dan de resultante is van rijksbeleid of van provinciaal beleid.

De heer WIERINGA antwoordt dat er mogelijkheden zijn om daar een mouw aan te passen. Indien de provincie hier creatief mee wil omgaan dan is de EHS te verschuiven.

De heer LANGENKAMP antwoordt dat dit niet het geval is.

De heer SLAGTER geeft aan dat er in deze kwestie twee hoofdrolspelers zijn. De eerste is het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), dat heeft aangegeven dat er een einde moet komen aan het huidige gedoogbeleid. Het ministerie vraagt een heel scherpe handhaving voor de toekomst. De minister heeft gezegd dat er een aantal oplossingen is. De tweede hoofdrolspeler is de gemeente, want die kan kiezen uit handhaven met de persoonsgebonden beschikking als enige gedoogsituatie, of een bestemmingsplanwijziging. Uit de brief van de provincie heeft hij begrepen dat de toezichthoudende functie ook bij VROM hoort en daar keek spreker op zich van op, want dan komt het wel heel erg ver bij de provincie vandaan. De tweede hoofdrolspeler is de gemeente en spreker weet dat gemeenten dat vaak niet willen. Er zijn beleidskwesties in Drenthe waar gemeenten eigenlijk wel over gaan, maar waar zij eigenlijk niet over willen gaan. Daar is dit er één van. Gemeenten hebben dit jarenlang gedoogd en bewoners hebben de risico's genomen en gelopen en in de stukken die hij heeft gelezen ziet hij een druk om die risico's bij de provincie neer te leggen. Zo wordt de provincie gevraagd om een garantie dat de waarde van de huizen gelijk blijft enzovoort. Die garantie kan de provincie niet geven en de provincie is daar ook niet verantwoordelijk voor. In dit geval is de gemeente Hoogeveen aan zet en spreker vindt het heel bijzonder om dan in de pers te lezen dat de gemeente Hoogeveen aan het schaken is en voordat zij zelf aan zet is, de tegenstander vraagt welke zetten deze gaat doen. Zo werkt het niet. De derde speler is de provincie. De rol van de provincie is geknipt in tweeën, waarbij het college gaat toetsen op basis van regelgeving die de staten hebben vastgesteld. Provinciale staten kunnen overwegen om het Provinciaal omgevingsplan (POP) bij te stellen, maar provinciale staten zijn er niet voor om rijksbeleid te toetsen en zijn er ook niet voor om de rol van het college over te nemen. Ook zijn de staten er niet voor om steeds elke brief die binnenkomt te gaan afwegen. Die neiging bestaat wel steeds. Spreker heeft gemerkt dat de meeste gemeenten in Drenthe nu gaan handhaven. De gemeente Meppel zit nog met het Kabouterland in Nijeveen en daar zit nog kans van slagen in. Spreker heeft van de RECRON vernomen dat er een grote behoefte is aan recreatiewoningen, dus de provincie heeft ook een verplichting om die omvang in stand te houden. Met betrekking tot de wens om het POP bij te stellen, denkt spreker dat dit een heel moeilijke kwestie is. Die woningen liggen in kwetsbare gebieden, dus VROM vindt sowieso dat daar niet mag worden gelegaliseerd. Daar valt Schoonhoven ook onder. Het POP geeft ook aan dat er een duidelijke fysieke relatie dient te zijn met de bebouwde omgeving en zowel Schoonhoven als Nuilerveld hebben het grote probleem dat zij geheel en al in natuurgebied liggen. Binnen het POP is het dan wel makkelijk naar voren gebracht, maar moeilijk te realiseren. De provincie dient echter in de communicatie naar de bewoners wel duidelijker te zijn, want er blijft nu veel hangen. De verantwoordelijkheid voor deze problematiek ligt wat hem betreft dan ook volledig bij de gemeente en bij VROM. Op provinciaal niveau blijft het bij hem echter knagen, ondanks dat alles formeel wel op een rijtje staat. Wat gaat er straks in de praktijk gebeuren? Hij verzoekt het college om te monitoren hoe gemeenten gestalte geven aan hun taak om te gaan handhaven en of zij verrommeling toestaan.

(Mevrouw Klip verlaat de vergadering)

De heer POPKEN merkt op dat uit de brief van de bewoners van Schoonhoven blijkt dat het park aanvankelijk is opgezet als recreatiepark. Evenwel is in de loop van 30 jaar de functie veranderd in die van woonpark, waarbij 82 van de 86 bungalows op dit moment permanent zijn bewoond. Verder blijkt dat de eigenaren bij de gemeente staan ingeschreven als bewoners van deze woningen en de gemeente voor de onroerende zaakbelasting (OZB) de woningen heeft getaxeerd als normale woningen. Beoordeling ter plaatse leert spreker dat het hier gaat om een woongemeenschap die is te vergelijken met vele kleine dorpen. Door een lange periode van gedoogbeleid zijn verwachtingen bij de bewoners gewekt die zijns inziens niet meer teruggedraaid kunnen worden. Derhalve pleit hij voor een nader onderzoek

waarbij alle partijen worden betrokken met als uiteindelijke doel de huidige situatie te legaliseren middels een wijziging van het POP. Hij wijst erop dat ook in de Tweede Kamer deze materie de aandacht heeft, want de meerderheid in de Tweede Kamer streeft ernaar om te kijken of er nadere regelgeving moet worden ontworpen om dit soort situaties te legaliseren. Dat is een ontwikkeling die misschien ook moet worden meegewogen in deze materie.

De heer HAAR stelt vast dat veel oud zeer op het bordje van de provincie terechtkomt. Naar beide kanten toe doet dit zeer, zowel aan de kant van betrokkenen als de provincie. De provincie werkt immers graag aan oplossingen, maar de oplossingen moeten worden verwacht op de plek waar zij horen. In POP II is een aantal afspraken gemaakt en dat was een groot plan. Gemeenten hebben de neiging om af te wijken van dergelijke plannen. Dat is niet iets van de laatste jaren, maar is altijd al het geval geweest. In de korte tijd dat hij in de staten zit heeft hij al een aantal situaties meegemaakt dat er veel gedoogd is. Als dan gesteld wordt dat de gemeente Hoogeveen geen valse verwachtingen wil wekken, dan is dat een buitengewoon nobel streven, maar uit de praktijk blijkt dat die gemeente dat in het verleden meermalen heeft gedaan door niet de juiste stand van zaken te schetsen. Mensen zitten daarmee en deze spreken vandaag in. Spreker proeft uit de bijdrage van de heer Smidt van de VVD dat hij daar begrip voor heeft en dat onderschrijft spreker wel, maar het gebrek aan starterswoningen kan volgens spreker niet worden aangevoerd om illegale dingen te gaan doen. Permanente bewoning van recreatiewoningen kan niet worden gelegitimeerd door het gebrek aan starterswoningen op te voeren. Het probleem ligt bij de bewoners van Schoonhoven en Nuilerveld en bij de gemeente Hoogeveen. Het probleem richt zich op de mogelijkheden van wijziging van het bestemmingsplan. Een ander probleem gaat over de waardekwestie van de woning en zo snel daar een persoonsgebonden beschikking aan wordt gegeven, is er sprake van waardevermindering. Wanneer dan wordt teruggedeneerd wie dat eigenlijk heeft veroorzaakt, dan is dat niet de provincie, maar dan is dat de gemeente Hoogeveen. Deze gemeente zou dit prima kunnen oplossen door het verschil in waarde eraan te leggen. Immers, de gemeente heeft het zelf veroorzaakt en moet het zelf oplossen. Die hete aardappel schuift de gemeente natuurlijk bij voorkeur door naar de provincie. D66 is er voorstander van dat die zaak bij Hoogeveen blijft liggen, want dan ligt de zaak waar deze hoort.

De heer SMIDT wijst erop dat wanneer het gebrek aan starterswoningen niet als argument mag worden gebruikt om illegale dingen te doen, dit ook niet zou mogen leiden tot afgifte van persoonsgebonden beschikkingen aan bewoners van recreatiewoningen in bijvoorbeeld Nijveen en Westerveld. Zijn fractie is dat standpunt niet toegedaan, want het wonen in recreatiewoningen is een symptoom van een duidelijk gebrek aan starterswoningen. Dat is ook een gevolg van het feit dat in POP I en POP II de woningbouwdoelstellingen nooit zijn gehaald, voor welke categorie woningen dan ook. Zo zijn er het afgelopen jaar maar de helft van het aantal starterswoningen gebouwd die deze provincie moet bouwen. Er was dus duidelijk behoefte aan woningen maar de provincie was niet in staat om dit in te vullen.

De heer SLAGTER wijst erop dat de bungalows die in Havelte staan niets te maken hebben met de problematiek van starters. Het is een heel bewuste keuze van bewoners om die woningen illegaal permanent te gaan bewonen. Indien er een probleem is om de woningbouwdoelstellingen te halen dan moet dat op een andere manier worden geregeld dan door het permanent bewonen van recreatiewoningen te legaliseren.

De heer LANGENKAMP heeft erop gewezen dat dit agendapunt kort moet worden behandeld. Hij vraagt de commissieleden om hier niet te veel over op te merken.

De heer SMIDT merkt op dat er mensen zijn die de moeite hebben genomen naar het provinciehuis te komen en in te spreken. Deze mensen hebben het recht om te weten hoe de staten erover denken.

De heer LANGENKAMP merkt op dat de heer Smidt dan niet moet spreken over starterswoningen, want het is onbewezen dat mensen in recreatiebungalows gaan wonen omdat starterswoningen onvoldoende gebouwd worden.

De heer SMIDT geeft aan dat het jarenlang gedogen van dit soort situaties op het bordje van de gemeenten ligt. Spreker denkt dat het kiezen voor de persoonsgebonden beschikkingen iets is wat de provincie eigenlijk niet zou moeten willen, want er ontstaan dan uitsterfconstructies. Er treedt dan plotse-ling een waardedaling op van het onroerend goed en als Hoogetveen dat verschil niet bijpast, dan blijven mensen daar langer wonen omdat door de waardedaling de stap naar een andere woning minder snel genomen kan worden. Er ontstaat een situatie dat een park op een gegeven moment een gemengde functie heeft en dan komt er van de recreatieve functie ook niets terecht. Immers, wie gaat er nu recreëren middenin een woonwijk? Dat willen mensen ook niet. De recreatieve functie brengt dan ook geen rendement en spreker kan op zijn klompen aanvoelen dat in dergelijke parken een periode van verelendung optreedt, dat bewoners niet meer investeren in een woning die steeds minder waard is en dat huurders niet meer willen investeren in een functie waarbij er niet meer aan kan worden verdiend. Dan kan er wel voor worden gekozen om te handhaven op het voorkomen van verpaupering, maar mensen kunnen nu eenmaal niet worden gedwongen om geld te steken in iets dat zijn geld niet waard is. Bij Schoonhoven en Nuilerveld speelt ook nog eens de complicatie van de EHS. Dat is een harde en ingewikkelde complicatie, maar in het kader van de ammoniakwetgeving is ook al eens gesproken over herbegrenzing. Spreker weet niet of het hier kan en hoe hard dat ligt, maar het is wel een breekpunt in dit verhaal. Als er een reële mogelijkheid is om mensen in deze problematiek tegemoet te komen, dan wil hij het college vragen of het inderdaad mogelijk is de EHS te verleggen. Is de EHS zo hard? Het begrip compensatie bestaat ook, dus wellicht dat er elders kan worden gecompenseerd? Hij hoopt op een reële situatie om hieruit te komen, want met wat er nu gaat ontstaan is hij ook niet blij. Zijn er reële kansen op het vinden van een oplossing in deze situatie waarbij mensen weliswaar zelf het risico namen in deze woningen te gaan wonen, maar gemeenten ervoor kozen om te gedogen in plaats van te handhaven en er onvoldoende beschikbare en betaalbare starterswoningen waren?

De heer WIJBENGA vraagt of de heer Smidt bereid is om te gaan schuiven met de EHS.

De heer SMIDT antwoordt bevestigend op voorwaarde dat dit wettelijk mogelijk is.

De heer SLAGTER vindt dat de worst die de heer Wieringa de bewoners voorhoudt, ook door de VVD wordt voorgehouden. Verschuiving van de EHS in het geval van Schoonhoven en Nuilerveld is volgens spreker onmogelijk.

De heer SMIDT antwoordt dat als er geen oplossing komt er in de toekomst een situatie ontstaat die de provincie ook niet wil, namelijk een verpauperd park. Het is ook een bewuste keuze om problemen naar de toekomst door te schuiven.

De heer PETERS wil niet ingaan op het verleden en de schuldvraag. De actuele situatie is dat er een park is dat in de EHS ligt. Daar kan de provincie niets mee en daar heeft de provincie niets over te melden. Er is rijksbeleid dat aangeeft wat wel en niet kan en op dit moment kan er niets. Hij is verbaasd over de opstelling van de VVD die afstand neemt van de discussie die bij POP II is gevoerd. POP II is vastgesteld en er is beleid vastgesteld en het CDA staat daar volledig achter. Dat leidt ertoe dat er consistentie is in beleid en dat laat ook zien dat mensen in Drenthe weten waar zij aan toe zijn. Als er nu met één park iets wordt gedaan en er toezeggingen worden gedaan, dan is er sprake van precedentwerking die zijn weerga niet kent. De gemeente kan met bestemmingsplannen wel wat doen en dat moet Hoogetveen dan ook maar proberen. Als er statenleden zijn die toezeggingen hebben gedaan aan bewoners bij hun bezoek aldaar, dan hebben deze wat uit te leggen.

De heer SMIDT merkt op dat de heer Peters het nu wel heel hard neerlegt dat de EHS niet kan opschuiven, terwijl het CDA ten tijde van de ammoniakdiscussie een heel andere mening was toegedaan. Toen kon het CDA wel schuiven met EHS-grenzen.

De heer PETERS antwoordt dat woningbouw heel iets anders is dan agrarische activiteiten.

De heer POPKEN vraagt wat er nu eerder was, de woningen of de EHS?

De heer BAAS wil over dit onderwerp geen discussie voeren. De bewoners van deze parken zijn jarenlang voor het lapje gehouden, voor een deel omdat zij zichzelf voor het lapje hebben willen houden. Het is een feit dat dit jarenlang zo is doorgestaan en dat is een slechte zaak. Het is helemaal een slechte zaak wanneer dit als punt op deze agenda wordt gezet waarmee de illusie bij de bewoners nog eens wordt versterkt. De provincie kan op dit moment helemaal geen oplossing voor deze bewoners bieden. Daar moet de provincie duidelijk in zijn en degene die dit agendapunt heeft opgevoerd moet onder de neus worden gewreven dat hij dat vooral nooit meer moet doen.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat de woorden van de heer Baas haar uit het hart zijn gegrepen, want dit bevat de essentie. Zij heeft begrip en waardering voor de bewoners die hier zijn gekomen en zij hebben recht op een duidelijk antwoord. De duidelijkheid die de provincie heeft te bieden is de duidelijkheid van het POP II, waartegen alle statenfracties ja hebben gezegd. Dat betekent dat recreatiewoningen alleen gebruikt kunnen worden voor datgene waar zij voor bestemd zijn. Het is heel duidelijk wie hier verantwoordelijk voor is. Het ministerie van VROM wil duidelijkheid hierover en gemeenten moeten hun zaak op orde hebben. Gemeenten moeten dan ook duidelijk maken hoe zij om willen gaan met permanente bewoning in recreatiewoningen en spreekster geeft aan dat het de gemeente Hoogeveen is die aan zet is. De gemeente Hoogeveen laat deze onduidelijkheid namelijk bestaan en in gesprekken met de gemeente Hoogeveen en gemeentebesturen heeft spreekster duidelijk gemaakt hoe de provincie hierin staat en dat de gemeente Hoogeveen zich niet moet verschuilen achter rijksbeleid, want dat schept onduidelijkheid naar de burgers. Spreekster wordt daar toch wat narrig over, want de gemeente Hoogeveen weet wel beter. Er ligt immers rijksbeleid en in kwetsbare gebieden mag absoluut niet worden gewoond. Dat is ook de reden dat de gemeente Hoogeveen niet voorstelt om het bestemmingsplan te wijzigen. De gemeente moet dan ook duidelijkheid verschaffen aan de inwoners, want daar hebben zij recht op. Spreekster heeft haar hoop dan ook gevestigd op de gemeenteraadsverkiezingen van afgelopen week. Er komt een nieuw college in Hoogeveen en zij hoopt dat de gemeente met betrekking tot dit onderwerp dan duidelijk stelling gaat nemen. Hiermee wordt de politiek niet dichter bij de burger gebracht, want hier wordt eerder meer afstand gecreëerd. Verder is de heer Smidt als geen ander betrokken geweest bij de discussie over de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en spreekster vindt het wel heel simpel om te zeggen dat hij bereid is om die EHS te verleggen. Daarmee zet de heer Smidt de zaak helemaal op het verkeerde been. Indien de heer Smidt voor een discussie is om het POP gewijzigd te krijgen, dan moet hij die discussie willen aangaan en niet hier zeggen dat de VVD wel bereid is om die discussie aan te gaan. Dat vindt zij echt goedkoop.

De heer SMIDT merkt op dat de provincie in de briefwisseling in de richting van de gemeente aangeeft dat als de provincie iets wil op dit gebied, het POP veranderd moet worden.

Mevrouw HAARSMA adviseert de heer Smidt die brief dan eens heel goed te lezen. Het is bekend welk beleid op 7 juli 2004 is vastgesteld. Daar gaat het hier om en daar wil spreekster het dan ook bij laten, tenzij de VVD zegt dat hier een hele andere discussie moet worden gevoerd. Indien de heer Smidt het heeft over verpaupering van recreatiewoningen en starterswoningen, dan wijst spreekster erop dat 25 jaar geleden de wereld er iets anders uitzag dan dat deze er nu uitziet. Toen waren er niet de problemen met starterswoningen zoals deze er nu liggen. Wel snapt spreekster dat de heer Smidt zijn stokpaardje over de woningbouw hier kwijt wilt, maar dat vindt spreekster een oneigenlijk gebruik van deze argumenten.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat er een aantal fracties zijn die gelukkig heel helder zijn en die weten het wel. Daar waar de heer Smidt de woordvoerder is geweest in de WAV-discussie is meerdere keren door de staten uitgesproken dat knelpunten moeten worden opgelost. De uitkomst hiervan is geweest dat deze oplossing in het verleggen van de EHS niet kon worden gevonden. Individueel zijn in dat kader allerlei zaken bekeken en uitgerekend laat de woordvoerder van de VVD weten dat verlegging van de EHS wel zou kunnen naar aanleiding van dit probleem. Spreekster stelt vast dat dit absoluut niet kan omdat het park in een kwetsbaar gebied ligt. De VVD weet wat hiervan de uitkomst is en dan is het vervelend dat deze partij het laat bestaan dat dit nog eens opnieuw moet worden onderzocht. De staten zijn dan niet helder, want bekend is wat de uitkomst van die discussie is.

De heer SMIDT merkt op dat het POP II wel is aangenomen, maar dat het POP niet in beton is gegoten. Toen het POP werd aangenomen is deze koppeling ook niet gemaakt. Er staat wel helder in dat wonen in recreatiewoningen niet moet. Spreker is niet bij het park Schoonhoven geweest en heeft daar dan ook geen enkele toezegging gedaan. Minister Dekker is ook duidelijk geweest door te zeggen dat in de EHS niet permanent gewoond mag worden. Dat is helder en Nuilerveld kwam even voorbij met betrekking tot de vraag of het geheel of gedeeltelijk in de EHS ligt. Spreker weet niet hoe het precies ligt, maar het park kan tegen de EHS aanliggen en in de EHS liggen. Hij vindt wel dat de provincie zich nu de ogen sluit voor een probleem dat straks gaat ontstaan en dat is de verpaupering van dergelijke gebieden.

Mevrouw HAARSMA vraagt of de heer Smidt dan niet vindt dat de gemeente aan zet is door een visie te gaan ontwikkelen met betrekking tot de recreatieparken die in die fase verkeren. Daar moet deze gemeente een visie over ontwikkelen teneinde die verpaupering tegen te gaan. Daarmee kan de recreatie in Drenthe weer mee op een hoger peil worden gebracht.

De heer SMIDT wijst erop dat in deze discussie de scheiding tussen de twee overheden, namelijk gemeente en provincie, wel heel strak wordt neergelegd. Het is allemaal de schuld van de gemeenten en de provincie trekt er de handen vanaf. Burgers beschouwen de gemeenten, provincie en Rijk als één overheid en binnen die overheden is onderlinge hulp mogelijk en wenselijk. Indien de provincie ervoor kiest om te zeggen dat het puur de verantwoordelijkheid van de gemeenten is en dat daarmee het provinciale denken stokt, dan moet spreker zich daarbij neerleggen.

De heer BAAS wijst erop dat de heer Smidt valse verwachtingen wekt. Deze discussie hoort bij dit agendapunt niet thuis.

De heer EEFTING is blij dat zijn verhaal niet alleen bij hem emoties oproept, maar ook bij de commissie. De boodschap van mevrouw Haarsma is duidelijk in de zin dat de bewoners zich tot de gemeente Hoogeveen moeten richten. Dat gaan de bewoners gewoon weer doen. De heer Slagter is op het park Schoonhoven geweest en toen liet hij wel degelijk blijken dat de mogelijkheid van verplaatsing van de EHS aanwezig zou kunnen zijn. Dat was misschien niet met zoveel woorden, maar toch....

De heer SLAGTER wijst erop dat dit een welles-nietes-spelletje dreigt te worden. Daar heeft hij geen zin in.

TWEEDE TERMIJN

De heer EEFTING geeft aan dat de heer Peters de gemeente vraagt met een bestemmingsplanwijziging te komen. Dat is leuk en aardig, maar dat kost de bewoners in totaal minstens € 30.000,--, terwijl het risico er is dat deze wijziging door de provincie direct van tafel wordt geveegd. Hij wil dan ook graag antwoord op de vraag of dit inderdaad dan van tafel wordt geveegd. Op het moment dat woningen moeten wijken voor snelwegen, dan kan er blijkbaar wel ineens in de EHS worden gebouwd, want naast zijn park zijn nieuwe woningen verrezen voor boeren die hun bedrijf zagen wijken door aanleg van de A37.

Indien de drie overheden de bal naar elkaar toe blijven spelen, worden er dan spelletjes gespeeld en wordt er sport bedreven, of wordt het land dan nog bestuurd door de drie overheden?

De heer PETERS wil wel eens een gemeente zien die met een bestemmingsplan komt dat tegen rijksbeleid ingaat.

De heer WIERINGA antwoordt dat het probleem bij bestemmingsplanwijziging juist is dat er dan kosten worden gemaakt voor de bewoners en dat er dan ook verwachtingen worden gewekt. Dat wil de gemeente juist voorkomen, zo blijkt uit de brief. Overheden moeten niet naar elkaar blijven wijzen, want dat is juist het probleem.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat met deze discussie en de opmerkingen van de heer Peters, het gemeentebestuur heel goed zou moeten afwegen of er überhaupt een haalbare wijziging van het bestemmingsplan mogelijk is. Om vooraf te vragen of de provincie wil meewerken, terwijl de gemeente zelf kan afwegen of dit wel een haalbare weg is, is iets wat de provincie terug moet leggen bij de gemeente. Die heeft een eigen verantwoordelijkheid.

De heer WIERINGA merkt op dat de gemeente er toch iets anders tegenaan kijkt. Daarom heeft de gemeente deze brief geschreven. De EHS wordt voorts door de provincie begrensd en deze kan ook worden gecompenseerd. Er zijn dus echt mogelijkheden en de staten stellen zelf het POP samen. Het POP is dan ook niet in beton gegoten. Daar zijn wel meer wijzigingen in aangebracht, dus er zijn mogelijkheden. De commissie dient hier iets mee te doen.

De VOORZITTER concludeert dat het gevoel van de commissie op dit punt duidelijk is, hoewel in deze commissie niet de beslissingen vallen. Indien er een wijziging van het POP zou komen dan dient dat door het college te gebeuren en hier is al duidelijk aangegeven dat de gemeente Hoogeveen in dit geval aan bod is.

13. Afschrift brief aan het college van GS van 1 december 2005 van de Vereniging van Drentse Boermarken over de Regeling "Ruimte voor Ruimte"

De heer VAN REIN spreekt in namens de Vereniging van Drentse Boermarken (zie bijlage).

De heer WIJBENGA wijst erop dat al eerder in deze commissie is gesproken over de Ruimte voor Ruimte-regeling. Dat was het moment waarop deze commissie nog wat huiswerk aan het college kon meegeven om nog wat wijzigingen aan te brengen. Spreker heeft dat geprobeerd, maar helaas was daar op dat moment geen meerderheid voor te vinden. Waarom komt de heer Van Rein nu pas en was hij er destijds niet?

De heer VAN REIN antwoordt ook toen te hebben gereageerd op de Ruimte voor Ruimte-regeling. Op dit moment reageert hij opnieuw door in te spreken.

De heer WIERINGA werkt graag vanuit de praktijk. Dat betekent dat moet worden geluisterd naar de mensen in het veld, zoals onder anderen verwoord in de brief van de Vereniging van Drentse Boermarken. Het gaat hier om 162 volmachten van 83 boermarken en zij hebben gesproken in hun algemene ledenvergadering te Rolde over de ruimte voor ruimteregeling. Voor het welslagen van deze regeling is ook voor de boermarken van belang dat de norm wordt verlaagd naar 750 m². Tevens pleiten zij voor het instellen van een commissie van advies en beroep. De boermarken schuiven dr. Hans Elerie naar voren als neutraal deskundige. De norm van 750 m² wordt ook door LTO Noord vanuit de praktijk in hun brief van 9 november 2005 als minimale norm aangegeven. Verder pleit de gemeente Hoogeveen vanuit de praktijk in haar brief van 9 november 2005 voor een lagere norm om de landschapsvervuilende bebouwing te laten verdwijnen in het landelijk gebied. Tevens geeft de gemeente

Hoogeveen aan dat een gebiedsvisie erg veel menskracht en kapitaal vergt. De gemeente Hoogeveen werkt vanuit een structuurvisie 2015-2030. In dit stuk heeft de gemeente Hoogeveen een duidelijke visie neergelegd over de wijze waarop zij meer kwaliteit en leefbaarheid in het landelijk gebied wil creëren. Bij het uitwerken van een gemeentelijke ruimte voor ruimteregeling is deze visie het vertrekpunt en leidraad voor de gemeente Hoogeveen.

Mevrouw HAARSMA wijst erop dat de ruimte voor ruimteregeling is vastgesteld. Het is duidelijk wat Drents Belang beoogt, namelijk het op het verkeerde been zetten van burgers. Spreekster stelt voor om hiermee te stoppen.

De heer WIERINGA maakt hier bezwaar tegen, want hij wil allesbehalve mensen op het verkeerde been te zetten.

Mevrouw EDELENBOSCH wijst erop dat dit onderwerp op de agenda is geplaatst en naar aanleiding daarvan is er een spreker gekomen. Deze heeft zich voorbereid en zich erin verdiept, terwijl deze discussie twee commissievergaderingen geleden uitvoerig is gevoerd. Het is inmiddels vastgesteld, rekening houdend met de inbreng en daarom worden burgers op het verkeerde been gezet met de suggestie dat er door het op de agenda te zetten, opnieuw over gesproken kan worden. Dat is een heel verkeerd beeld naar de sprekers toe.

De heer HORNSTRA vindt dit geen fraaie vertoning. De commissie handelt vanuit de praktijk en voor het algemeen belang. De commissie moet afwegingen maken en dat is de vorige keer al gebeurd. Er is zelfs afgesproken om na een jaar te kijken hoe het er met de regeling voorstond. Die evaluatie wacht hij rustig af en als op deze manier politiek moet worden bedreven, dan geeft de provincie zichzelf een brevet van onvermogen.

De heer LANGENKAMP heeft dit punt op de agenda laten staan vanwege de sprekers. De volgende keer zal hij daarentegen een voorstel doen om een punt als dit van de agenda te laten afvoeren.

De heer POPKEN heeft de vorige keer gepleit voor 750 m², aangezien hiermee meer bereikt kon worden met de regeling dan met 1.000 m². De argumenten daarvoor zijn bij het college neergelegd, maar het college heeft geoordeeld om niet in te gaan op dit voorstel. Dat besluit ligt er nu en er is democratisch beslist. Hij legt zich daarbij neer.

De heer SMIDT sluit zich aan bij de heer Hornstra. Er komt een evaluatie over hoe de regeling werkt. In het vervolg zal de commissie dit soort punten bij het vaststellen van de agenda moeten afvoeren.

De heer WIJBENGA vindt het vervelend wat er nu gebeurt. In de commissie heeft een discussie plaatsgevonden en spreker heeft geprobeerd wat te doen aan de grens van 1.000 m². Dat is niet gelukt en om nu via een achterdeur opnieuw deze discussie naar binnen te halen, daar heeft hij geen goed woord voor over. Zijn fractie zal zich beraden op hoe om te gaan met agendapunten die in het vervolg door Drents Belang worden opgevoerd.

De heer VAN REIN heeft gemeend te moeten reageren op een punt dat op de agenda is geplaatst. Over acht of negen maanden wordt het eerste jaar geëvalueerd en hopelijk blijft dan deze reactie hangen. Misschien dat dan opnieuw kan worden gediscussieerd over die 750 m².

De heer WIERINGA is niet bezig om dingen op de agenda te zetten voor de flauwekul. Hij ziet een serieuze brief bij de ingekomen stukken zitten, waarvan het voorstel is om deze voor kennisgeving aan te nemen. Als hij dit doorleest ziet hij in die brief elementen waaruit blijkt dat er door Hoogeveen en LTO Noord wordt gesproken over een langere norm. Als dan de commissie tegen die praktijk ingaat en het

maar gewoon laat doorlopen en een regeling start die niet gaat werken in de praktijk, dan wil spreker dat gewoon aan de orde stellen.

De VOORZITTER wijst erop dat de brief van de Drentse Boermarken een van de reacties was op de ruimte voor ruimteregeling. Deze brief is er door Drents Belang tussenuit gepikt, terwijl de discussie over de Ruimte voor Ruimte-regeling al was afgerond en afgekaart. Hij vraagt dan ook in het vervolg dit soort brieven niet meer op de agenda te zetten, want hiermee worden naar anderen toe verwachtingen gewekt, terwijl het gaat om beleid van het college dat al is vastgesteld en dat pas over een jaar wordt geëvalueerd. Ook zou er nog een aantal pilots worden gestart.

14. Brief van 19 december 2005, kenmerk 2005012472, van Verkeersschool Nijland te Nieuw-Dordrecht, over weigering van verklaring van geen bezwaar door GS

De heer WIERINGA wil van het college horen waarom medewerking aan het realiseren van een oefen- en examenbaan wordt geweigerd aan de verkeersschool van Nijland te Nieuw-Dordrecht. Dit klemmt des te meer daar de provincie de grond zelf in februari 2005 aan Nijland verkocht in de wetenschap dat er een oefen- en examenbaan zou worden aangelegd voor de ondernemer. Dit bedrijf is al veertig jaar gevestigd op deze lokatie. Op basis van artikel 19, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) is medewerking verleend aan de vestiging van de verkeersschool Nijland en door het college is daarvoor een verklaring van geen bezwaar afgegeven. Er zijn daarbij geen beperkingen gegeven of expliciete voorwaarden gesteld over bedrijfsomvang of uitbreidingsmogelijkheden. Op basis van de vrijstelling van 28 maart 2002 zijn theorielokalen en een kantoor in een te bouwen bedrijfspand ondergebracht, evenals parkeervoorzieningen aangelegd. Voor dit pand zijn de navolgende passages in het POP van belang. "Het Drents omgevingsbeleid zet in op een verbetering van de dienstverlening op maat, hierbij geholpen door een combinatie van fysieke, sociale en economische aspecten die elkaar versterken." Ingegaan is vooral op een goede leefbaarheid en voldoende passende werkgelegenheid. In de nieuwe Nota Ruimte van het kabinet wordt expliciet aandacht geschonken aan het landelijk gebied. Het kabinet wil de mogelijkheden voor hergebruik en nieuwbouw in het buitengebied verruimen. Het verbeteren van de werkgelegenheid binnen de diverse sectoren is dan ook één van de speerpunten. De landschappelijke inpassing is in de ruimtelijke onderbouwing uitvoerig besproken. De oefen- en examenbaan tast de kwaliteit van het veranderde landschap niet aan en de aanleg van die baan brengt geen nieuwbouw met zich mee omdat gebruik zal worden gemaakt van de bestaande voorzieningen. Geconcludeerd kan worden dat de aanvraag voor een oefen- en examenbaan voldoet aan de uitzonderingscriteria in het POP. Ten aanzien van de verkeersveiligheid is het van belang dat de ongeoefende cursisten niet direct de openbare weg op gaan. Momenteel moet het eerste deel van de opleiding, inclusief het bijbehorende examen plaatsvinden op een afgesloten terrein. Dit vloeit direct voort uit veranderde wet- en regelgeving op zowel nationaal als Europees niveau. Economisch gezien is de oefen- en examenbaan bij het bedrijfspand van Nijland van het allergrootste belang. Hiermee worden onnodige reistijden en verkeersbewegingen voorkomen van instructeurs en cursisten over de openbare weg. Deze ondernemer is sinds 2003 bezig met het realiseren van een oefen- en examenbaan bij zijn bedrijfspand en op verzoek van de gemeente zijn zijn plannen landschappelijk aangepast en heeft hij op verzoek van het waterschap ten aanzien van de bestrating en de afvoer van het water de plannen nogmaals aangepast. Van de provincie heeft Nijland veel te dure landbouwgrond gekocht en veel geld en tijd geïnvesteerd om medewerkers blijvend werk te verschaffen. Hopelijk is deze commissie naar de heer Nijland net zo duidelijk als toen commissieleden individueel bij de heer Nijland op bezoek waren.

De heer BAAS vraagt of het zo is dat de heer Nijland een bezwaarschrift heeft ingediend bij de provinciale bezwaarschriftencommissie. Indien dat het geval is, kan hier verder geen enkel woord meer over vuil worden gemaakt, aangezien deze commissie niet voor de voeten mag worden gelopen.

De heer SLAGTER sluit zich bij de heer Baas aan.

Mevrouw HAARSMA bevestigt wat de heer Baas naar voren heeft gebracht.

De heer POPKEN kan zich deels vinden in de woorden van de heer Wieringa, maar er ligt een bezwaarschrift bij de provinciale bezwaarschriftencommissie. De uitkomst van die procedure moet eerst worden afgewacht en dan kan worden gekeken wat voor mogelijkheden er nog liggen bij afwijzing van het bezwaarschrift.

De VOORZITTER merkt op dat deze zaak in procedure zit bij de provinciale bezwaarschriftencommissie. In dat geval mag zelfs niet eens worden ingesproken en het is evenmin verstandig om het nu in deze commissie te behandelen. Hij neemt het voorstel om het niet te behandelen dan ook over.

15. Brief van 1 december 2005, kenmerk 48/5.6/2005011116, over Cultuurhistorisch landschapsbeheer

De heer KNOTTNERUS spreekt in namens kerspel Norg (zie bijlage).

De heer HORNSTRA vraagt of de heer Knottnerus nu vindt dat er genoeg regelgeving is en te weinig handhaving, of dat er meer regelgeving dient te komen.

De heer KNOTTNERUS antwoordt dat er genoeg regelgeving is, maar dat er meer gehandhaafd moet worden. Regelgeving is er namelijk wel in de vorm van bijvoorbeeld een dertig jaar oud bestemmingsplan dat bepaalt dat ergens niet mag worden gebouwd. Toch gaat de gemeente ermee door. Het probleem is wel eens dat als er afspraken zijn met de gemeente dat een boerderij omzoomd wordt door beplanting en dit niet gebeurt door de bewoner, de gemeente hierop wordt aangesproken en daarop aangeeft dat de gemeente het niet als voorwaarde kan hanteren. Dat is toch vreemd? De gemeente moet dit toch kunnen afdwingen? Wat dat betreft zouden de voorwaarden stringenter moeten worden gemaakt.

De heer BAAS merkt op dat er verschil is tussen de uitgangspunten van de verschillende instanties die zich met landschapsbeheer bezig houden. In hoeverre werken deze instanties nu op een goede manier met elkaar samen? Is er een brug te vormen tussen de verschillende visies die zij op het landschap hebben? Hoe ziet de provincie haar rol als regievoerder in dit dossier?

Mevrouw KAAL is blij dat cultuurhistorisch landschapsbeheer de laatste jaren weer meer op de agenda staat. Dit stuk gaat over de geuite kritiek van de stichting Landschapswacht. Geconstateerd is dat deze kritiek voor een deel terecht is en Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten hebben daarop recent hun beheersdoelen aangepast. Deze kritiek is bij het Drents Landschap in het verkeerde keelgat geschoten. De verhouding zou zelfs volgens pagina 5 zijn verstoord. Deze organisaties streven toch allemaal hetzelfde doel na? Zij vraagt de gedeputeerde of deze hierin een bemiddelende rol kan spelen en misschien partijen nog eens met elkaar om de tafel kan krijgen. In het stuk wordt de opmerking gemaakt dat het steeds moeilijker wordt voor terreinbeherende organisaties om reguliere landbouwers een rol in het beheer van hun terreinen te geven. In een eerdere discussie heeft zij gemerkt dat het vooral gaat om de kwaliteit en dat het beheer door landbouwers onvoldoende kwaliteit zou bieden. Het CDA vindt dat jammer en zij vraagt de gedeputeerde wat haar mening daarover is. Wat kan daar het gevolg van zijn? Ten aanzien van de niet voorziene vermindering van de rijksbijdrage vraagt zij of zij het goed begrijpt dat het geld nu uit de pot van het ILG betaald gaat worden. Voor hoeveel jaar is dit? Zij heeft begrepen dat er een aparte pagina in de begroting zal komen waarin dit onderwerp ook zal worden genoemd. Wat is de mening van de gedeputeerde hierover?

De heer SMIDT heeft hier even over gesproken naar aanleiding van de brief van 19 januari 2004 van de Landschapswacht. Toen heeft het college toegezegd met een inventarisatie te zullen komen met een

werkplan erbij. Wat daar staat is meer dan wat nu in deze brief als antwoord komt. Komt die analyse en die inventarisatie er nu nog of is dit de invulling ervan? In dat geval kan de VVD zich daar niet in vinden, want er was een duidelijke uitgebreide analyse toegezegd. Ook de VVD is blij dat het cultuurhistorisch landschapsbeheer weer op de agenda staat. Terecht staat er nog steeds de toevoeging bij dat dit beheer door terreinbeheerders moet gebeuren. De grote lijn is dat in het verleden er wel erg veel aandacht is geweest voor de ontwikkeling en het herstel van natuur, maar dat in dat proces cultuurhistorische elementen in de verdrukking zitten. Het beleid is in beweging en nu is er ook landelijk steeds meer aandacht voor cultuurhistorie. De verantwoordelijkheden wijzigen echter ook, want spreker heeft begrepen dat het Rijk zich nu in het kader van de decentralisering alleen nog verantwoordelijk voelt voor de kerngebieden in de EHS en het landschap in de nationale landschappen en dat het voor het overige nu puur de verantwoordelijkheid is van de provincie en de eigenaren van de desbetreffende elementen. Daarbij gaat het hoofdzakelijk over houtwallen en andere cultuurhistorische landschapsstructuren. Ondertussen heeft spreker waargenomen dat de provincie Overijssel op dat beleid anticipeert en die provincie heeft nu een groot stelsel van groene diensten ingesteld, waarbij het in hoofdzaak om particulieren draait. Misschien dat de toewijzing van landschapselementen in Overijssel anders is dan in Drenthe, zodat particulieren daar worden ondersteund in het herstel en beheer van die landschapselementen. Dat wordt ondersteund vanuit een analyse van KPMG wat het economisch belang is van die landschapselementen. Er wordt in Overijssel gesproken over een omzet van een half miljard en 6.000 arbeidsplaatsen die daaraan kunnen worden gekoppeld. Hoe denkt het college, gezien de gewijzigde verhoudingen, om te gaan met beheer en herstel van het cultuurlandschap? Her en der zijn er in de provincie landschapsprojecten en dan wordt er veel gedaan aan het landschap en cultuurelementen, maar op de keeper beschouwd is het karakter van dat soort acties meer restauratie en het wegwerken van achterstallig onderhoud. Wat hem voor ogen staat is het regulier op peil houden van de kwaliteit van het landschap. Welke beleidsmatige verwikkelingen en welke beleidsmatige aandacht kan er de komende tijd op dit terrein worden verwacht van het college?

De heer HAAR vindt het grappig dat een paar agendapunten terug een van de oudste landschapsbeheerders van Drenthe het woord voerde, namelijk de Drentse boermarken. In de negentiende eeuw beheerden de boermarken met de gezamenlijke marken 75% van het natuurgebied in Drenthe. Dat werd geïndividualiseerd en geparticulariseerd en die taak is toen overgenomen door de overheid. De overheid heeft ervoor gezorgd dat landschapsbeheer altijd een dynamisch iets is gebleven. De laatste tijd hoort spreker te vaak het woord behoud van landschapsbeheer, maar in een historisch perspectief klopt dat niet. Het landschap is aldoor veranderd en zelfs van dingen waarvan het lijkt dat die er altijd zijn geweest, zoals de heidevelden, is aangetoond dat die heidevelden er vroeger niet eens waren. Die heidevelden zijn er pas gekomen toen de schapenteelt in Drenthe lucratief werd. De bossen die er in Drenthe zijn, zijn er ook niet altijd geweest, want die zijn het gevolg van grote economische crises aan het einde van de negentiende eeuw en in de dertiger jaren van de twintigste eeuw. Met andere woorden, dat landschap wijzigt zich bij voortduring. De heer Smidt zei dat landschapsbeheer een functioneel en een economisch aspect kent. De economische waarde van het landschap, mag niet worden onderschat. Het cultuurhistorische aspect daarbinnen moet worden gerelateerd aan de economische waarde van het landschap. Veel waarde wordt aan het landschap toegekend omdat er geschiedenis aan af kan worden gelezen en rücksichtslos terugrestaureren van grote delen van het landschap naar veronderstelde vroegere situaties vindt spreker bezwaarlijk omdat de verschillende tijdselementen in dat landschap naar zijn idee behouden moeten blijven. Een landschap moet dus "gelezen" kunnen worden. Dat betekent dat bepaalde onderdelen beschermd en behouden moeten worden, maar dat daarnaast het landschap als dynamisch geheel moet worden benaderd en dat daar nieuwe mogelijkheden in gecreëerd worden. Of daar grote landschapsbeherende organisaties het beste middel voor zijn, is de vraag. In navolging van de heer Smidt wil hij individuele boeren en ondernemers een taak geven in het behoud en de ontwikkeling van het landschap en die rol wil hij dan ook benoemen en er expliciet aandacht aan besteden. Dat moet ook in financiële zin worden vertaald, want landschapsbeheer is meer dan alleen maar het behoud en laten zien hoe het vroeger was.

De heer LANGENKAMP snapt het betoog van de heer Haar niet helemaal en wil zich liever richten op de toekomst. Hij deelt de zorgen die zojuist door de heer Knottnerus zijn uitgesproken, namelijk dat het landschap verrommelt en de verkeerde kant op gaat. Het college zegt dat de kritiek die de Landschapswacht heeft, deels terecht is. Ook is die kritiek niet strijdig met provinciale doelen, maar de formulering verbaast spreker dan enigszins, want er staat dat de conclusie is dat het niet zo is omdat de landschapsdoelen vrij abstract zijn geformuleerd. Dat roept bij hem de vraag op of het college het nu wel of niet eens zou zijn met die kritiek als de doelen concreter geformuleerd zouden zijn. Bij de behandeling van POP II ging het over een uitwerkingsprogramma en dat heette de cultuurhistorische waardenkaart. Een deel van de zaken waar vandaag over wordt gesproken komen bij die waardenkaart opnieuw voor het voetlicht. Wanneer komt die cultuurhistorische waardenkaart er? Deze kaart is bij POP II toegezegd als uitwerkingsplan. In dat kader moet deze discussie plaatsvinden.

De heer WIERINGA constateert dat de provincie denkt dat de waarden van natuur en landschap veilig worden gesteld door verwerving. Verwerving kost echter erg veel geld en als het daarna ook nog eens slecht wordt beheerd, zoals wordt aangegeven in de rapportages van de Landschapswacht van 2003 ten aanzien van Stadsbosbeheer, van 2004 ten aanzien van Natuurmonumenten en van 2005 ten aanzien van het Drents Landschap, dan is de provincie verkeerd bezig. Welke maatregelen gaat het college nemen om de gerapporteerde misstanden een halt toe te roepen? Naar zijn mening is het zinvoller om geld beschikbaar te stellen voor goed onderhoud van het landschap in plaats van grond te verwerven. De boeren kunnen het landschap prima onderhouden, want dat is aangetoond.

De heer HORNSTRA vindt het allemaal erg negatief wat hij hier hoort. Drenthe is misschien wel de mooiste provincie van dit land en is een groot succesnummer en daar mogen de staten best trots op zijn. Succes heeft altijd vele vaders en moeders, en in het bijzonder mevrouw Edelenbosch kan worden gezegd dat zij de hoedster van het Drentse Landschap genoemd kan worden. Ook de terreinbeherende instanties en de boeren hebben een rol hierin en als deze erbij worden opgeteld, dan is er in het afgelopen jaar heel wat werk verricht om het landschap goed te kunnen beheren. Zojuist werd gezegd dat boeren dit beter kunnen, maar iedereen kent de publicaties wel waarin daar grote twijfel over wordt uitgesproken. De zorg van de Landschapswacht deelt de PvdA. In het Dagblad van het Noorden staat een interview met de Milieufederatie en de conclusie moet zijn dat de provincie zuinig blijft op wat deze provincie heeft en dat altijd kan worden gestreefd naar een nog beter resultaat. Bij de zorg over uitdijende bedrijventerreinen en woningbouw, kan spreker zich heel goed iets voorstellen. Ideeën over landschapsbeheer veranderen allengs en de functies van het landschap zijn veranderd. Ook het college geeft toe dat de kritiek deels terecht is. Daar moet iets aan gebeuren en dat vindt de PvdA een goede zaak. Het kan altijd beter, maar het gaat op zich niet slecht met Drenthe. De sfeer die de Landschapswacht weg oproept, namelijk dat het een rommeltje is in Drenthe, onderschrijft spreker bewust niet. Drenthe is geen groot openluchtmuseum en ook geen Land van Ooit, maar is een land van nu. De Landschapswacht stelt dat er van alles mis is en dat zal best wel eens zo zijn. Er zijn allerlei voorbeelden aan te geven dat houtwallen niet de aandacht krijgen die zij verdienen of dat er activiteiten op de es plaatsvinden die de provincie niet wil. Dan moet daar zeker iets aan worden gedaan. De toonzetting van de Landschapswacht is echter te negatief en gekleurd door een hang naar het verleden en daar kan spreker niet zoveel mee. Vroeger had het landschap een heel andere functie en naar beste inzicht van dat moment werd er beheerd. Eigenlijk was het in die tijd alleen maar heel simpel, namelijk de drang tot overleven was nagenoeg het enige dat ertoe deed. Alles wat in de grond zat en wat er bovenop groeide werd gebruikt en spreker krijgt wel eens de indruk dat de discussies die nu worden gevoerd, vaak luxe discussies zijn, want destijds waren de houtwallen er bijvoorbeeld niet voor de kijk, maar om de kachel brandend te houden. Het is altijd goed om over kwaliteit te spreken en niet over kwantiteit. Voor kwaliteit zijn echter criteria nodig, en die zijn altijd arbitrair. Als kwaliteit bewaakt moet worden dan kost dat geld. De terreinbeherende instanties zullen dat altijd beamen en zij willen ook wel beter, maar bij de meeste mensen ontbreekt het geld. Spreker heeft het afgelopen jaar nog nooit gehoord dat meer geld moest worden gegeven voor Drents Landschap, die al 20 jaar hetzelfde moet doen voor het zelfde bedrag. Hij heeft van de VVD veel dingen gehoord die heel zinvol zijn, maar dan in de vorm van een vraag

aan het college, en niet een bewering dat de VVD vindt dat om de kwaliteit te handhaven, het college maar met een voorstel moet komen om iets te doen met groene diensten. Dan wordt het in ieder geval duidelijk wat de provincie ervoor over heeft. Spreker heeft het idee dat de grote drie ongelofelijk hun best doen en daar heeft spreker alle vertrouwen in. Het kan beter en de opmerking van de inspreker dat er beter gehandhaafd kan worden is iets waar hij zich in kan vinden. Er is een aantal voorbeelden waarvan iedereen zich nu afvraagt hoe dit ooit mogelijk is geweest, maar in het huidige Nederland werken, wonen en recreëren mensen en die functies samen zorgen ervoor dat niet altijd alles kan wat de provincie graag zou willen. Dat het een zorg is, is een ding wat zeker is, maar die zorg blijft hij houden.

De heer KUIPER merkt op dat de betogen van de heren Hornstra en Haar op elkaar lijken. Het is een soort van cultuurrelativisme met betrekking tot de historische waarden van Drenthe. De heer Hornstra zet daar tegenover dat er een ontwikkeling moet worden voorgestaan waarbij criteria worden gehanteerd. Indien de cultuurhistorische waarden worden weggehaald uit de bepaling van wat waardevol is en wat niet, wat zijn dan de criteria die dan nog overblijven om te bepalen waar het landschap naartoe dient te gaan en welke waarden moeten er dan worden bewaard? Aan welke criteria zit de heer Hornstra dan te denken als de cultuurhistorische waarden er al uit zijn gehaald?

De heer HORNSTRA acht zichzelf niet deskundig om nu een lezing te geven over wat de criteria nu precies moeten zijn, maar net als bij de toekenning van kunstprijzen worden er criteria gehanteerd op grond waarvan wordt vastgesteld dat iets moet blijven of niet. Elke keuze die er wordt gemaakt is arbitrair en dat gaf de heer Haar ook aan. Wanneer de staten naar een bepaald beeld van Drenthe willen, dan dient duidelijk te zijn wat dat beeld is. In het POP zijn daar ook al wat afspraken over gemaakt, maar dat beeld is niet iets dat helemaal stabiel is, want er zal steeds het nodige veranderen in de natuurlijke omgeving. Zo veranderen de inzichten en wijzigen zich de functies van het landschap. Zo woont spreker in de prachtige gemeente Coevorden waar dingen gebeuren waarvan spreker zich afvraagt hoe het mogelijk is. Ook gebeuren er dingen waarvan hij denkt dat ze geweldig zijn. Zo wordt er een groot natuurgebied aangelegd en er wordt een prachtig landschap aangelegd. Ook is vlak voor Aalden-Zweeloo een boerderij neergezet, waarvan hij zich afvraagt hoe dit mogelijk is. Spreker begrijpt niet hoe dat kan en daar zijn geen criteria voor nodig, want daar hoeft hij alleen maar voor te kijken. Zo moet de provincie dat niet willen en als er criteria kunnen worden bedacht waaraan het landschap moet voldoen, dan is dat alleen maar goed.

De heer KUIPER vraagt op basis waarvan dan wordt vastgesteld of iets waardevol is of niet.

De heer HORNSTRA antwoordt dat hij zich niet deskundig genoeg voelt om over bepaalde zaken een oordeel te vormen, maar daar moet goed over worden nagedacht. Hij laat dit over aan de mensen binnen zijn partij die meer verstand van dit soort zaken hebben.

De heer WIERINGA merkt op dat de heer Hornstra kennelijk de kritiek van de Landschapswacht niet ondersteunt. De Landschapswacht heeft drie rapporten uitgebracht waarin stevige kritiek wordt geuit. De commissie dient zich die kritiek ter harte te nemen. Er wordt wel gesteld dat terreinbeherende instanties meer geld moeten hebben, maar deze instanties zouden niet alleen gelden moeten verwerven, maar het terreinbeheer bij de boeren moeten neerleggen, want zij kunnen dit goed in de hand houden. Indien zij het onderhoud doen, zijn er minder kosten en blijft het landschap mooi.

De heer SMIDT geeft aan dat de heer Hornstra rondging met een aantal zwartepieten naar aanleiding van de veronderstelde inbreng van andere partijen. Sommige zwartepieten waren niet goed geadresseerd. De kern van de inbreng van de VVD was vooral dat er de afgelopen tijd op rijks- en provinciaal niveau veel aandacht is geweest voor ontwikkeling van nieuwe natuur en dat soort zaken. Mede geïndiceerd door de kritiek van de Landschapswacht wordt ook landelijk erkend dat er ook aan het cultuurhistorische landschap aandacht moet worden besteed. Hij is niet zomaar meegegaan met de kritiek van de Landschapswacht op dit punt. Hoewel er door het college per brief op 16 juni 2004 wel een dergelijke

analyse is beloofd, is die analyse er niet. Verder heeft hij alleen maar gezegd dat er meer aandacht moet worden besteed aan het landschap en misschien moeten er dan wel nieuwe wegen worden bewandeld, want de terreinbeheerders hebben het niet overal goed gedaan. Ook zegt iedereen dat het allemaal wel beter kan, maar in navolging van andere provincies vindt hij dat bewoners en particulieren moeten worden betrokken bij het onderhoud van hun eigen omgeving. Mensen moeten weer verantwoordelijk worden gemaakt voor hun eigen omgeving en delen van het landschap kunnen door particulieren worden onderhouden. Daar kan door middel van een vergoedingensysteem misschien richting aan worden gegeven. Dat was de conclusie van de VVD-fractie.

De heer HORNSTRA is het eigenlijk niet zo oneens met de heer Smidt. Er was een regeling waarbij particulieren iets aan landschapselementen kunnen doen en stichting Landschapsbeheer Drenthe is opgericht om juist aan onderhoud van allerlei landschapselementen iets te doen. Zijn kritiek was meer procedureel van aard, want de heer Smidt vraagt wat het college van bepaalde dingen vindt, terwijl spreker de heer Smidt probeerde uit te dagen om met voorstellen te komen. Ook de PvdA wil hier namelijk iets aan gaan doen. Dat is constructiever dan alleen maar vragen of het college met voorstellen kan komen. Laat de VVD dan met een voorstel komen, dan kan worden gekeken wat anderen daarvan vinden.

Mevrouw KAAL wijst erop dat het enige dat zij wilde inbrengen was dat er heel veel partijen zijn die bij dit onderwerp zijn betrokken. De provincie heeft hier een regisserende rol in en moet proberen de neuzen van alle betrokkenen dezelfde kant op te krijgen.

Mevrouw EDELENBOSCH heeft geprobeerd om in de laatste alinea van de brief van het college duidelijk te maken dat alle neuzen van betrokken partijen dezelfde richting uit moeten staan. Deze notitie heet "Cultuurhistorisch beheer door terreinbeheerders" omdat de kritiek van de Landschapswacht over de drie terreinbeheerders ging. Niemand of niets wordt exclusief uitgesloten om hieraan mee te doen. Het is heel makkelijk om kritiek af te wimpelen en de heer Hornstra geeft aan dat hij de sfeer rondom de kritiek van de Landschapswacht niet deelt. Die deelt spreekster ook niet, maar er staan in de notities van de Landschapswacht wel dingen die het college zich ter harte kan nemen, want daardoor kunnen dingen alleen maar beter gedaan worden. De provincie heeft overleg met alle drie terreinbeheerders en het college spreekt ook met stichting Landschapsbeheer Drenthe. De provincie haalt ook nog behoorlijk veel geld uit de eigen begroting voor behoud en beheer van het eigen landschap, inclusief aanleg van nieuw landschap en verbetering van bestaand landschap. Spreker vindt wel dat als zij kijkt naar de promotie van Drenthe "Dat is nou Drenthe" dat de kwaliteit van het buitengebied, het groen in Drenthe en de manier waarop er in Drenthe wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd het visitekaartje van deze provincie is. Er moet heel goed worden opgepast om dit ook voor de langere termijn een visitekaartje te laten blijven. Alle zaken die dit onder de aandacht brengen ondersteunt zij, zoals de actie van de Milieufederatie, hoewel zij het niet altijd eens is met het oordeel van de federatie over wat mooi en wat lelijk is. Op de vraag of deze provincie terug moet naar de ijstijd of dat er eeuwig heidevelden dienen te staan, antwoordt zij dat het visitekaartje van Drenthe nu juist is dat hier zoveel verschillende landschappen zijn. Zij wijst in dat verband op de Landschapsnota die is gemaakt in 1995-96. De manier waarop landschap in een bestemmingsplan wordt opgenomen is een gemeentelijke taak. De kwaliteit van Drenthe gaat haar ter harte en daarom is begonnen om van de Landschapsnota een stimuleringsnota te maken. In die nota wordt beschreven wat er is, en worden plaatjes beschreven hoe hiermee kan worden omgegaan. Door de bank genomen doet de provincie dit zorgvuldig. Er is wel iets met rijksbeleid en het budget gebeurd en daarmee is het hele beheer in het buitengebied veel grootschaliger geworden. Het moest namelijk goedkoper en dat is in de brief van LNV wel naar voren gebracht. Als het namelijk om staatsbosbeheer gaat is de minister van LNV ook verantwoordelijk voor de middelen voor het landschap en voor Staatsbosbeheer. De minister heeft er dan ook lyrisch op gereageerd dat hij dit onder de aandacht wilde brengen, maar het moet uit hetzelfde budget dat al jaren gelijk is zonder dat er geld bijkomt. Het gaat natuurlijk wel om de discussie wat de provincie ervoor over heeft en wat de prioriteiten zijn, maar dezelfde minister heeft anderhalf jaar geleden ter voorbereiding van de discussies over het ILG

een aantal doelen die een prominent onderdeel waren van de landinrichtingsplannen geschrapt. Dat zijn de zogenaamde vervallen doelen. Daardoor zijn er nogal wat knelpunten in de financiering van plannen ontstaan. In Drenthe zijn er nog zestien lopende landinrichtingsprojecten en daar zaten allemaal landschapsplannen in, maar die zijn er allen met één pennenstreek uitgehaald. Ook de recreatieve ontsluiting, zoals de fietspaden en wandelpaden, zijn eruit gehaald. Op dit moment wordt er nog druk gerekend wat er nu echt moet gebeuren en wat er op een andere manier gedaan moet worden. Zij denkt dat als straks het nieuwe programma draait ook uit de Europese middelen iets kan worden teruggehaald van wat er nationaal geschrapt is. Nu heeft zij het niet over nieuwe dingen, maar gewoon over zaken waar al landschapsplannen voor waren. In een groot deel van Drenthe is er dus al over die ontwikkeling en die restauratie door middel van achterstallig onderhoud gesproken. Een ander punt is dat de provincie hier de regie in heeft en de provincie had altijd een kleine pot om plannen van de gemeente met betrekking tot landschap te stimuleren en er wat subsidie bij te doen. Dat liep niet storm en daarom werd gekeken hoe gemeenten beter konden worden gestimuleerd om voor een groot gebied van de gemeente een landschapsontwikkelingsplan te maken. Dat moet dan niet een project worden voor één keer, maar gemeenten moeten aangeven hoe zij de komende tien jaar met hun buitengebied zullen omgaan en zullen daar een uitvoeringsprogramma bij moeten maken. Met twee gemeenten is de provincie bezig om dit als pilot uit te werken. Ten aanzien van de vraag van de heer Smidt over de uitvoerige inventarisatie, antwoordt zij dat eerder een brief van het college is verzonden met de opmerking dat dit steekproefsgewijs gebeurt. Alles onderzoeken en de hele provincie doorkammen kost namelijk erg veel geld. Daarom moeten er met de gemeenten plannen worden gemaakt en het is dan ook beter om het geld daaraan te besteden. De kritiek van de Landschapswacht over alles wat zij hebben gezien trekt de provincie zich aan, de elementen worden eruit gehaald waar de provincie haar voordeel mee kan doen en de wijzende vinger van de Landschapswacht richting terreinbeheerders neemt zij ook niet over. Er is geregeld overleg en daarbij is de rol van de provincie om de kwaliteit en het landschapsbeheer op een eenduidige manier in deze provincie op elkaar af te stemmen. Daar doen terreinbeheerders en de stichting Landschapsbeheer Drenthe aan mee.

Mevrouw KAAL wijst erop dat er in de richting van de Landschapswacht woorden als "oncollegiaal" en feitelijk onjuist " worden gebruikt waardoor een zinvolle discussie en uitwisseling van ideeën worden bemoeilijkt. Zij hoopt dat het college die onvrede weg zou kunnen nemen.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt hierop bevestigend. De Landschapswacht is een landelijke club waarmee in Drenthe geen relatie is gelegd. De Landschapswacht heeft een aantal landschapselementen in Drenthe onderzocht en gaat nu ergens anders in het land dergelijke dingen doen. Deze stichting deelt dan ook slechts prikken uit om ervoor te zorgen dat terreinbeheerders hun taken serieuzer gaan oppakken. Wel is deze notitie naar Landschapswacht gestuurd, maar spreker heeft zelf nooit persoonlijk met deze stichting contact gehad. Het rare is dat de Landschapswacht haar bevindingen voorlegt aan de terreinbeheerders en dan wordt er commentaar gegeven waar de Landschapswacht zelf niets mee doet. De uitvoerders en terreinbeheerders werken onderling in Drenthe echter goed samen. De provincie loopt wel tegen een budgetbeperking aan, want het Rijk trekt zich terug op hoofdstructuren en die worden gevormd door de EHS en de nationale landschappen. Daar is behoorlijk over geklaagd bij de minister en aan de minister is toen gevraagd om 100 procent van de nationale landschappen te betalen. Dat wilde de minister niet, want het is de provincie Drenthe die daar 50 procent voor moet reserveren. De discussie hierover is enigszins een achterhaalde en zij hoopt dat met cofinanciering met Europees geld nog dingen in het landschap kunnen worden gedaan. De provincie kan afstemmen en coördineren, maar hier en daar zal de provincie ook wat extra moeten doen vergeleken met de huidige activiteiten. Bij landschapsbeheer zijn er overeenkomsten in het kader van de Regeling Onderhoudsovereenkomsten Landschapselementen (ROL) en deze werken heel goed. Iedereen is daar altijd heel erg enthousiast over geweest en deze gelden zijn voor overig Drenthe buiten de EHS beschikbaar. Dat loopt goed en daar moet een goede afstemming in worden gevonden, zodat daarover gesprekken met de terreinbeheerders en de stichting Landschapsbeheer Drenthe worden gevoerd.

Ten aanzien van de heer Smidt merkt zij op dat het college de discussie over het landschap naar aanleiding van een notitie van D66 eerder heeft gevoerd met de commissie. Destijds werd door D66 en PvdA op het KPMG-rapport in Overijssel gewezen. Spreekster heeft toen toegezegd dat zij dit naar Drenthe zou laten komen en kijken of zij er een Drentse vertaling van kon laten maken. Dat ligt op haar bureau en er zijn nu twee bewegingen. Met het Interprovinciaal Overleg (IPO) zijn de gezamenlijke provincies bezig met een zogenaamde catalogus groene diensten, waardoor kan worden voorkomen dat alle ideeën die gebiedsgericht zijn in de vorm van projecten apart naar Europa moeten worden gestuurd ter goedkeuring, want dat is een onhaalbare weg. Daar zit het idee van KPMG in, maar tot op heden kunnen die mooie ideeën niet worden geactiveerd in het kader van de concurrentievervalsing waar zij eerder over heeft gesproken. Het is dus nog niet werkbaar en nu wordt geprobeerd dit met een catalogus, waarin een aantal projecten is opgenomen, bij Brussel goedgekeurd te krijgen. Op dat moment kan dit in de eigen provincies worden vertaald om ermee te kunnen werken.

Ten aanzien van de opmerkingen die zijn gemaakt over wat dan maatgevend is voor het landschap, de heidevelden, de bossen en dergelijke, antwoordt zij dat daar op dit moment door alle discussies, maar ook door alle partners en de mondige betrokkenheid van heel veel burgers, mensen in de kerspels en de boermarken, per gebied kan worden gekeken wat belangrijk is. Het idee van spreekster is daarbij vooral dat er niets meer mag worden ontwikkeld zonder samenhang en dat mag op de ene plek linksom en de andere rechtsom. Het begrip "Belvédère" moet wat spreekster betreft dan bij deze ontwikkelingen ook inhoud krijgen en dat betekent dat archeologie, de cultuurhistorie, de kwaliteit van het bouwen, landschap en natuur in samenhang moeten worden bekeken. Het college is er in de persoon van mevrouw Haarsma dan ook mee bezig om die relatie te leggen. Het verschil tussen POP I en POP II is dat er meer ruimte wordt gegeven aan de gemeenten, want zij zijn groter en kunnen het zelf. Er wordt nu iedere keer een beroep op de provincie gedaan om strenger te handhaven en te controleren, want de provincie kan allerlei verantwoordelijkheden uit handen geven, maar dat betekent wel dat de zaken die tussen gemeenten en provincie worden afgesproken, nagekomen moeten worden. Het is dus niet alleen een kwestie van goede randvoorwaarden stellen bij bestemmingsplannen, maar ook of alle zaken die daarin worden meegenomen in de praktijk uitgevoerd worden.

De heer SMIDT merkt ten aanzien van de boerderij bij Aalden-Zweeloo en het bedrijventerrein bij Tynaarlo op dat deze zijn ontwikkeld op basis van een veel ouder beleid. Deze zaken zijn dan ook misgegaan in een periode dat de gemeenten zelfs veel minder autonomie hadden dan tegenwoordig.

Mevrouw EDELENBOSCH heeft van de heer Knottnerus gehoord dat destijds toestemming is gegeven om te bouwen op voorwaarde dat er groen zou worden aangeplant. Nu staan de huizen en boerderijen er wel, maar is het groen er niet en is er dus geen sprake van landschappelijke inpassing. De provincie moet het zich aanrekenen dat als ergens voorwaarden aan worden gesteld, deze ook worden uitgevoerd.

De heer SMIDT antwoordt dat dit in de praktijk op basis van de regelgeving niet afdwingbaar is.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt daar steeds tegenaan te lopen. De provincie moet op dat niveau dan eens een grotere broek aantrekken. Er is ook iedere keer een discussie op het moment dat er weer een nieuw bestemmingsplan is, hoe het dan met de watertoets en de duurzaamheid zit. Als de provincie in haar beleid gelooft, dan moet de provincie ook de verantwoordelijkheid nemen voor het realiseren van dat beleid. Daar heeft spreekster geen moeite mee.

De heer Hornstra verkoopt de provincie Drenthe gelukkig nog steeds als de mooiste provincie. Het is wel heel belangrijk dat met deze discussie goed in de gaten wordt gehouden dat als de provincie meer wil, daar ook prioriteit aan moet worden gegeven. De heer Smidt merkte op dat de aandacht wat is verslapt. Spreekster wil het graag geïntegreerd zien. Landschap is daarbij iets wat zo te zien is, maar natuur heeft een relatie met water, waterbeheer en de ecologische mogelijkheden van het gebied waar de provincie mee bezig is. Natuur en landschap moeten in een gebied beide worden bekeken, maar dat

wat er aan landschap kan worden gedaan hoeft niet in heel Drenthe door terreinbeheerders te worden gedaan.

TWEEDE TERMIJN

De heer HORNSTRA vindt dat de vraag centraal staat of er een probleem is en indien dat het geval is, dan moet daar iets aan worden gedaan. Hij stelt voor om samen met de heer Smidt een kaderstellend voorstel te formuleren om te kijken hoe het landschap kan worden versterkt. Dat zal overigens betekenen dat het geld kost en dan moet er maar eens worden gekeken of het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) of andere fondsen daartoe de ruimte geven. Er wordt dan namelijk iets gedaan met wat de commissie vindt. Dat diversiteit de kracht is van deze provincie, moet de provincie dan maar waarmaken.

De heer WIJBENGA vraagt of hij dat voorstel kan verwachten op het moment dat er over het ILG wordt gediscussieerd.

De heer HORNSTRA heeft daar nog niet over nagedacht.

De heer WIJBENGA geeft dat als suggestie mee.

De heer WIERINGA heeft in zijn eerste bijdrage gevraagd welke maatregelen het college gaat nemen om de door de Landschapswacht gerapporteerde misstanden een halt toe te roepen. Hij adviseert om te proberen de contacten die niet goed zijn, wel goed te krijgen. Alleen dan kan er iets tot stand worden gebracht.

De heer LANGENKAMP vraagt hoe het staat met de nieuwe cultuurhistorische waardenkaart als uitwerkingsplan van POP II.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat die kaart er is en dat die ook wordt gebruikt.

De heer WIJBENGA merkt op dat bij amendement op het POP is vastgesteld dat uitwerkingsplannen deze commissie zouden passeren. De cultuurhistorische waardenkaart is deze commissie echter niet gepasseerd.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat dit bij de Cultuurnota aan bod is geweest. Het zal worden uitgezocht en de commissie zal de cultuurhistorische waardenkaart ontvangen.

De heer HAAR vindt de scheiding van natuur en landschap essentieel. Natuur heeft een bepaalde intrinsieke waarde en daarin zit het behoud van biodiversiteit, flora en fauna en dat soort zaken. Dat zijn zaken die expliciet moeten worden beschermd. Het is bovendien als educatief element erg belangrijk. Aan de andere kant is daar het landschap en over de verandering van het landschap is al voldoende gezegd. Het landschap is toch vooral een functioneel iets. Het is er door de eeuwen heen altijd geweest en de grote staatsbossen die er zijn waren ooit bedacht om voor de mijnbouw te dienen. Die tijd is voorbij, de bossen kunnen eraf en daar kan nu iets anders mee worden gedaan, tenzij die bossen een andere functie hebben gekregen. De stoffering van het landschap als recreatief element speelt, naast de ontwikkeling van de landbouw in economisch opzicht, een buitengewoon belangrijke rol. Dat wat nu als verrommeling van het landschap wordt genoemd en als negatief element wordt aangemerkt, was 30 of 40 jaar geleden een buitengewoon nuttig element in het landschap en daarin werd het gemengd bedrijf uitgeoefend. Zo verandert de tijd en zo veranderen ook de inzichten in dat opzicht. Het is vooral zaak om die ontwikkeling duidelijk kenbaar te maken aan de mensen, want wanneer mensen geen inzicht wordt gegeven waarom het beleid en het inzicht is veranderd, dan zullen mensen dat ook niet dragen. Wanneer de boomsingels rondom diverse objecten niet als functioneel worden ervaren, zullen die

boomsingels er ook niet komen. Wanneer zij er dan wel komen zullen zij er niet blijven. Dat is het grote probleem bij dergelijke ontwikkelingen. Het kan dus wel worden voorgeschreven en het kan wel afgedwongen worden, maar wanneer het niet als zodanig onderkend wordt dan gebeurt het niet.

De heer SMIDT omarmt het aanbod van de heer Hornstra. Hij is er nu niet gerust op. Mevrouw Edelenbosch schetst een beeld waardoor hij het gevoel krijgt dat het natuurbeleid qua aandacht en geld beter is geborgd dan het beleid ten aanzien van het landschap. De kritiek van de Landschapswacht is een heel slimme manier om de discussie op gang te brengen en nu wordt er dan ook over gepraat. Verder wil hij wegblijven van de inhoud van die kritiek. Hij heeft zorg over de toekomst van het landschap in Drenthe om een aantal redenen. De financiën zijn slecht geborgd en vanuit het rapport van KPMG in Overijssel ligt het in de rede om financieel en bestuurlijk meer aandacht te gaan besteden aan het landschap dan tot nu toe is gedaan. Meer dan bij natuur is het landschap een zaak van mensen. Het Drentse landschap treedt ook veel meer het domein van de mensen binnen en de dorpsomgeving is een verhaal wat met mensen vorm wordt gegeven. Wat spreker opvalt is dat elk landschapselement in zijn omgeving of van Staatsbosbeheer is of van de gemeente. De bevolking voelt zich daar niet zo verantwoordelijk voor en spreker zou de verbinding tussen het landschap en de bevolking weer willen herstellen. Hier en daar gebeurt dat ook want als hij het verhaal van Woudreus hoort dan is er heel weinig voor nodig om de bevolking er weer bij te betrekken, want als er honderd hectare bos wordt gekapt dan is die betrokkenheid er zonder meer. Dat commitment van de bevolking zou hij ook graag willen hebben bij de beleving van het landschap. Hij ziet hier alle argumenten in om er inderdaad mee aan de slag te gaan.

Mevrouw KAAL heeft zorg over de opmerking over landbouwers. Juist vanwege de stoffering van het landschap en de veranderende rol die de landbouw in Drenthe krijgt, wordt de afstand tussen natuur en landschap enerzijds en de agrarische bedrijfsvoering in Drenthe anderzijds steeds groter. Voor landbouwers is een steeds minder grote rol weggelegd en daar maakt spreekster zich zorgen over. Deelt de gedeputeerde die zorg en hoe ziet zij dat voor de toekomst? Is er voor de landbouwers in de toekomst nog een rol weggelegd? Het is belangrijk dat zij er steeds bij worden betrokken.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt op de opmerking van de heer Hornstra dat zij dit kaderstellende voorstel wel tegemoet ziet. Zij hoeft daar verder nu niet op te reageren. In aanvulling op de opmerking van de heer Wijbenga antwoordt zij dat er strategisch moet worden omgegaan met het moment waarop het door de heer Hornstra gewenste kaderstellende voorstel zal worden ingebracht. De heer Wieringa had geen antwoord gekregen op zijn vraag over de door de Landschapswacht gesignaleerde misstanden en wat het college daaraan denkt te gaan doen. Spreekster is daar echter uitgebreid op ingegaan en dat gaat zij niet herhalen. Zij heeft namelijk precies aangegeven wat zij van die opmerkingen vond en zij heeft ook voldoende gezegd over de opmerkingen met betrekking tot de contacten met beheerders die over tafel gaan. Zij is blij met de opmerkingen van de heer Haar over het verschil tussen natuur en landschap. Zij wil het in de uitvoering graag integreren, maar het moet wel apart worden beschouwd omdat er aparte besluitvormingstrajecten voor zijn. Zij is het ermee eens dat het een risico is om landschapsontwikkeling af te doen als stoffering, want de kwaliteit van het landschap heeft meer cultuurhistorische waarden dan alleen maar stoffering. Zij vindt dit echter heel goed en is het ermee eens dat er geen situatie moet zijn dat alles gebouwd mag worden mits er maar een coniferen haag omheen staat. Het mooie groen is dan namelijk weg en dat is de bedoeling niet. Soms zijn dingen gewoon niet toegestaan en daar moet de provincie ook strikt in zijn. Uitleggen van het beleid aan burgers doet zij graag en ook natuur- en milieueducatie is erg belangrijk. Kinderen moeten weten dat zij maar niet zo van allerlei bomen takken af kunnen halen en waarom die bomen op die plaats staan. Ten aanzien van de opmerking van de heer Smidt dat natuurbeleid beter geborgd is dan landschapsbeleid. Spreekster maakt zich grote zorgen over de borging van de financiën van natuurontwikkeling, maar zij is het ermee eens dat het zomaar schrappen van het onderwerp landschap in landinrichtingsprojecten echt heel erg pijnlijk is en er wordt dan ook nog nagedacht over hoe de provincie de minister daar in het kader van de onderhandelingen over het ILG aan denkt te kunnen houden, want de minister heeft verantwoordelijkheid voor alle vastgestelde landschapsprojecten. Tot 1 januari 2007 is het namelijk nog altijd rijksbeleid. Spreek-

ster zou er heel graag nog iets van de burgers en het domein van de mensen bij betrekken, maar bekend is dat er door middel van landschapsbeheer en via allerlei regelingen al heel veel boeren, burgers en buitenlui bij worden betrokken. Ook de terreinbeheerders proberen op nadrukkelijk verzoek van de provincie zoveel mogelijk het onderhoud van de bij hun in beheer zijnde gronden bij aanliggende boeren of particulieren uit te zetten. Mensen doen dit niet voor niets, dus moet er ook een vergoeding voor worden gegeven. In de brief van de minister was te lezen dat de vergoeding die Staatsbosbeheer krijgt, heel minimaal is. Zij is groot voorstander van de contacten met Boer en Natuur en het stimuleren van agrarische verenigingen om dit op te pakken.

De heer SMIDT is gebleken dat de vergoeding die Staatsbosbeheer krijgt voor het onderhoud van een houtwal, aanzienlijk lager is dan wanneer een particulier die houtwal bij zouden houden wanneer het zijn eigendom is. Op een of andere manier gaat daar geld overstuur.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat dit een detailkwestie is die met begrenzing te maken heeft. De Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer (SAN) voor particulieren levert meer op dan de Subsidieregeling natuurbeheer (SN) voor de terreinbeheerders. Daar heeft de heer Smidt dus gelijk in. Het is moeilijk uit te leggen, want er is altijd gezegd dat iedereen hetzelfde moet krijgen.

Uit dit laatste antwoord is gebleken dat het college heel graag wil dat boeren met een moderne bedrijfsvoering zich inzetten voor de kwaliteit van het buitengebied. Er is een actieve groep in de Veenkoloniën die op 12 juni 2006 met een project betreffende wandelroutes start. Er gebeurt dan ook wel wat, de provincie moet hier wat tegenover zetten en daarover worden op dit moment nog berekeningen gemaakt.

De VOORZITTER constateert dat de heer Hornstra, maar ook andere commissieleden, graag verder willen spreken over mogelijkheden om de betrokkenheid van mensen bij het landschap te vergroten. Het is aan de politieke partijen om initiatieven te nemen teneinde dit onderwerp opnieuw te kunnen bespreken.

15. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 12:37 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid van 12 april 2006.

,voorzitter

,commissiegriffier

TOEZEGGING

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid, gehouden op 15 maart 2006 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 32 Mevrouw HAARSMA zegt toe dat de commissie de cultuurhistorische waardenkaart zal ontvangen en dat zal worden uitgezocht of de cultuurhistorische waardenkaart als uitwerkingsplan van het POP in de commissie dient te worden behandeld.

Lijst van toezeggingen Statencommissie Omgevingsbeleid

Nr	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Afdoening	✓
1.	10-01-2005 SC MWG	Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe na te zullen gaan in hoeverre gebruik wordt gemaakt van de vrijstelling met betrekking tot het doden van roeken.		
2.	17-10-2005 SC OGB	Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe de commissie een stuk toe te sturen over de kosten van de nationale parken.		
3.	23-05-2005 SC MWG	Mevrouw KLIP zegt toe schriftelijk te zullen antwoorden op de vraag waarom er in 2004 niet is gerapporteerd aan het ministerie van VROM over de luchtkwaliteit.		✓
4.	23-05-2005 SC MWG	Mevrouw KLIP zegt toe de vragen over de tekorten bij de uitvoering saneringsprogramma industrielawaai schriftelijk te zullen beantwoorden.		
5.	23-05-2005 SC MWG	Mevrouw KLIP zegt toe dat de commissie na iedere nieuwe fase van de fijnstofproblematiek, onderzoek, plan van aanpak en beleid, zal worden geïnformeerd.		✓
6.	23-05-2005 SC MWG	Mevrouw KLIP zegt toe dat de staten op niet al te lange termijn worden geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot het parkmanagementbeleid.		
7.	21-11-2005 SC OGB	Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe dat zij het gesprek met de landinrichtingscommissie wil aangaan om te kijken of het wellicht in tweede instantie mogelijk is om alsnog het gehele Rundeproject, zoals dat destijds door de heren Van Westen en Berg is ontworpen, te realiseren. Tevens zal zij met de DLG bespreken wat er in de communicatie over het plan met de bevolking van de Foxel-Scholtenkanaal verkeerdt is gegaan.		
8.	21-11-2005 SC OGB	Mevrouw HAARSMA zegt toe te zullen bekijken of de voorbeeldregeling "ruimte voor ruimte" ook van toepassing kan zijn op landbouwbedrijven waar slechts de agrarische bedrijfsactiviteiten worden beëindigd en de andere bedrijfsactiviteiten (bv. recreatieve) blijven bestaan. Tevens zal zij kijken of de regeling van toepassing kan zijn op percelen waar op verschillende gebouwen moeten worden gesloopt die samen meer dan de genoemde oppervlakte van 1.000 vierkante meter beslaan. De commissie krijgt een schriftelijke toelichting over het definitieve uitwerkingsplan.		✓
9.	21-11-2005 SC OGB	Mevrouw HAARSMA zegt toe in gesprek te zullen gaan met de Milieufederatie en RECRON naar aanleiding van het mislukken van het project Westerveld en zal kijken welke mogelijkheden deze gesprekken haar zullen bieden. De resultaten van deze gesprekken zal		

		zij terugkoppelen aan de commissie.		
10.	15-03-2006 SC OGB	Mevrouw HAARSMA zegt toe dat de commissie de cultuurhistorische waardenkaart zal ontvangen en dat zal worden uitgezocht of de cultuurhistorische waardenkaart als uitwerkingsplan van het POP in de commissie dient te worden behandeld.		
		Lange termijn		
		Moties		
1.	15-06-2005 PS	PS verzoeken het college vóór 1 september 2005 aan provinciale staten van Drenthe een actieplan met betrekking tot de positie van Emmen in de Nota Ruimte als in de overwegingen bedoeld ter kennisneming voor te leggen.	01-09-2005	